ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday by
The Little Russian Nat'l Union
of America
at
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year...... $2.00 | To EUROPE:
half year...... 1.00 | per year...... $2.50
single copy... .05 | half year..... 1.25

СВОБОДА

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить кождого четверга
видає
„РУСКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік......... $2.00 | До Европи:
на пів року 1.00 | на рік......... $2.50
пооД. число .05 | на пів року 1.25

УРЯДОВИЙ ОРГАН Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE L. R. NAT'L UNION OF AMERICA

РІК XXII. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 16-го цьвітня 1914. Ч. 16. VOL. XXII. Jersey City, N. J., Thursday, April 16, 1914. N. 16.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!

„ВОСКРЕС, НЕМА ЙОГО ТУТ..."

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Пречудна пісня лунає і гомонить на цілий сьвіт з уст до уст „Христос Воскрес!"

Тільки на землї Вашінґтона, хотяй свобідна се і вільна земля для усїх народів, засів засмучений і задуманий нарід; біль і журба снує жаль, нїби сірі хмари осінні, і цілий той час, відколи наш нарід осів ся на сій землї, немов окований двигає на собі пятно пониженя перед другими народами. Тяжкий хрест двигає на своїх плечах, двигає на гору Голгофту.

І минають цілі роки, роки безнадійних молитов, постів і злоречень, а з дороги до гори Голгофти плине жалісна пісня „Змилуй ся над нами". Небеса мовчать... — а над горою смерти розпростерли свою силу і владіють оловяні чорні хмари, що українському народови не дають дійти до своєї мети і силою зірвати ті кайдани темноти.

Якась немилосерна доля зависла над нашим народом в Америці, що не може підняти ся з нужди та позбути ся зі своєї душі засніченних пересудів.

Голосять фалшиві люди, що вороги нашого народа засіяли межи нами роздори і поділили наш український нарід в Америці на ріжні партії, через що наш нарід немов у кайдани скутий.

Не страшні нам вороги явні з чужого народа, але ворог свій! що точить наші душі і серця: незгода, брак любови, темнота. Се ті вороги, котрі власне тримають український нарід в кліщах неволї і не позволяють йому розвинути крил до лету. Стратили ми віру в силу воскресеня, пісня вольности, пісня визволеня і самостійности завмерла нам на устах.

Пророки, що голосили силу народа, вже давно лягли в гробах, а ті, що днесь станули на переді: то одні записались ворогам на службу, другі знов, замісць голосити слово Боже та ширити межи нашим народом єдність, любов і осьвіту, то кажуть віддавати їм самим честь, і Україну хотять збудувати на небі.

Бідні ми! — І коли в день Воскресеня Христового Ангел Божий сходить з чашею радости і спокою і голосить пісню „Христос Воскрес"! — то наш український нарід на вольній землї Америки не веселить ся.

Тишина. Заслона чорних хмар відслонює Голгофту, на котрій сторчать блаженні рамена умученого українського народа. Вони звільна упадають: сповняєть ся заповіт предсказаня в смутку пригноблених сердець. Дзвонить весняна година, а над країною смерти і безнадійности летить біла голубиця житя і спокою і голосить усїм: „Христос Воскрес" і нарід український будить ся до діла, лучить ся в силу, набирає духа, а чорна луска спадає йому з очий, і тяжка запора, котра пригноблювала йому груди від років, як тілько переселив ся на ту вільну землицю, уступає перед сьвітлом правди, милосердя і любови, а з далека гень-гень — зпід стріхи небесної пливе чудова пісня визволеня:

Христос Воскрес!

Чи довго нам ще ждати сеї веселої пісні?

Стефан Милянович,
в Джерзи Сіти, в роцї 1914.

ЖЕРТВИ НА ЮВИЛЕЙНИЙ ДАР ДЛЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ".

В послїднім тижни зложили жертви слїдуючі Добродії:

92. Вілінґ, В. Ва. Вп. Тимко Калмук зложив жертву в квоті **$1.00**

93. Байон, Н. Дж. На весїлю у Вп. Катерини Сеник і Романа Ониськова зложили гості на руки п. Н. Закалюжного **$3.25**

94. Ст. Джозеф, Мо. На хрестинах у Вп. Миколая Стельмаха зложили гості на зазив пп. Стефана Юркевича і О. Стельмаха слїдуючі жертви: М. Стельмах, В. Ґах, В. Спнайко і Н. Спмікевич по $1.00; П. Рак, Д. Винницький і О. Стельмах по 50 ц.; С. Юркевич 30 ц.; І. Кульчицький, Д. Міляп, Н. Миханцьо, В. Нурський, Н. Сороковський, П. Чоловський і В. Юркевич по 25 ц.; М. Кульчицький і М. Турянський по 10. ц. Разом **$7.75**

95. Пітсфілд, Масс. Збірка в день торжества 100-лїтного ювилею уродин нашого Кобзаря. Збірку прислав і оплатив кошти пересилки п. Ілія Яремій. Жертви зложили слїдуючі Добродії: Н. Стефанюк, Т. Салата, Д. Спасик, П. Федоришин, Н. Савюк (с. Михайла) і І. Тимчук по $1.00; І. Яремій, І. Легуняк, М. Дисенчук, Д. Закардонський, Анна Амбросійчук, Тетяна Блошкевич, Р. Вишнивецький, А. Никорчук, І. Яремій (с. Петра), Ю. Спасик, Параска Спасик (ж. Юрка), І. Іванійчук, В. Тимчук, А. Гуска, Н. Соколовський, Н. Івашків, І. Фостій, Докія Никорчук і І. Олексин по 50 ц.; М. Муневич, Т. Підгірний, А. Никорчук, Зофія Спасик, Т. Соколовський, В. Фочак, Г. Завирюха, Н. Стефанюк (с. Дмитра), В. Дарчук (с. Дмитра) і В. Гуска по 25; І. Гаврилів 20 ц.; І. Косован 15 ц.; Марія Завирюха і Т. Насевич по 10 ц. — Разом **$18.55**

РАЗОМ $30.55.

З перенесеня (ч. 15) $818.96; з днем 11 цьвітня виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $849.51.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ В ІМЕНИ „РІДНОЇ ШКОЛИ" ЩИРЕ СПАСИБІГ!

Рогатин, дня 23. марта 1914 р.

До
Хвальної Редакції „Свободи"
в Джерзи Сіти, Н. Дж.

Краєвий Шкільний Союз у Львові прислав ґімназіяльному Комітетови в Рогатинї 476 К 20 сот. (97 долярів 55 цнт.), які він одержав з Вашої Редакції з ювилейного дару з призначенєм на українську ґімназію в Рогатинї.

Квітуючи одержану квоту, пересилає Комітет щиру подяку на Ваші руки за щедру підмогу і память та просить не забувати про ґімназію й на будуче.

За комітет прив. укр. ґімназії в Рогатині:

Анатоль Кудрик, заст. голови,
Ґалущинський, дир. ґімназії,
Флюнт Іван, секретар.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД У ЛЬВОВІ.

В послїднім тижни закупили слїдуючі Добродії квадратові метри:

Вілінґ, В. Ва. Вп. Тимко Калмук **$1.00**

Джерзи Сіти, Н. Дж. Вп. Василь Матвіяс зложив в імени Товариства „Сокільська Січ" в Карові (в Галичинї) $5.00, в своїм власнім імени $1.00. — Разом **$6.00**

Мт. Кармел, Па. Всч. о. Хомяк зложив замісць сьвяточних желань жертву на Український Город **$2.00**

Джерзи Сіти, Н. Дж. Замісць сьвяточних желань зложили датки на Український Город слїдуючі Добродії: С. Ядловський, М. Угорчак, Й. Стеткевич, А. Савка і Б. Дуткевич по $1.00; А. Шостак, Й. Сїлецький, В. Крайківський і П. Гаврилів по 50 ц. — Разом **$7.00**

РАЗОМ $16.00.

З перенесеня (ч. 15) $493.13; з днем 11 цьвітня виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $509.13.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ В ІМЕНИ „СОКОЛА-БАТЬКА" ДРУЖНЕ ГАРАЗД!

НА ЗАПОМОГОВИЙ ФОНД ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛИЧИНІ.

В послїднім тижни надіслали жертви слїдуючі Добродії:

2. Бівер Медовс, Па. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. 95 Р. Н. С., жертвувало з каси Братства **$10.00**

3. Ґлестонбурґ, Конн. На мітінґу Братства сьв. Івана Хрестителя, від 138 Р. Н. С., зложили жертви слїдуючі Добродії: А. Рудакевич, Анна Зелїнка, М. Дзядик, Ксеня Дзядик, Г. Яворницький, Т. Ціжман, Марія Смик і Л. Спдорак по 25 ц.; С. Конікевич 20 ц. — Разом **$2.20**

4. Джерзи Сіти, Н. Дж. Вп. Василь Матвіяс зложив жертву **$1.00**

5. Джерзи Сіти, Н. Дж. Братство сьв. Володимира, від. 286 Р. Н. С., жертвувало з каси Братства **$5.00**

6. Н. С. Пітсбурґ, Па. Вп. Олексій Міхалік зложив жертву **$1.00**

7. Монессен, Па. Всч. о. Михайло Олексів зложив на голодуючих **$2.00**

8. Віпани, Н. Дж. Вп. Гр. М. Фанок жертвував на голодуючих **$2.00**

РАЗОМ $23.20.

З перенесеня (ч. 15) $54.00; з днем 11 цьвітня виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $77.20.

В ІМЕНИ ГОЛОДУЮЧИХ СКЛАДАЄ СЯ ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРЕ СПАСИБІГ!

ПРОСЬВІТНІ ВІЧА.

MINNEAPOLIS, MINN.

У нас в Міннеаполїсї, Мінн., відбуло ся в недїлю (8 марта) по вечірни в церковній галї просьвітне віче, на котрім відноручник Просьвітної Комісії Р. Н. Союза, Вп. п. Д. Андрейко виголосив свій реферат.

Радісними оплесками новитали вічевики Вп. референта, коли війшов до галї. Шкода лише, що галя є дуже невигідна, бо повно в ній філярів, що сильно засланяють і перешкаджають, а крім того невелика та галя має много безнотрібних стін і стінок, а то все нсує галю і ділає її неможливою до устроюваня віч, концертів, представлень і т. д. і до шкільного ужитку є неможлива, бо ні учитель дітий ні діти учителя ні таблиці не видять, позаслонювані грубезними філярами. Та се вже одна з многих тут памяток по кімсь иншім...

По отвореню віча вибрано президію, до котрої війшли: місцевий душпастир, Всч. о. Ем. Бартіш, яко предсїдатель і пп. Яків Ґрубрин і Стефан Юрєвич яко секретарі віча. О. Предсїдатель пояснивши цїль сего просьвітного віча і повитавши дорогого Гостя, молитвою розночав віче та уділив голосу д. референтови.

З напруженою увагою слухали всї присутні бесїди д. референта, котрій треба признати, що порушила кождого до глубини серця. Се не диво: бесїдник сам горячо зі серця говорив, тому трафив до серця слухачів і взбудив у них горячий огонь патріотизму і жажди до спільної просьвітної праці. Референт пояснив програму Просьвітної Комісії Р. Н. Союза та вказав дороги, якими наш нарід зможе піднести себе з теперішного положеня, котре під многими зглядами є нужденне і понижаюче нас в очах своїх і чужих. Нужда-біда вигнала нас з нашої вітчини, та тут, на жаль, в тім „вільнім" краю, многі попали в ще гіршу неволю, бо іззa своєї темноти та піяньства і инших налогів стались рабами капіталїстів. Волю і свободу в тім краю і лїпше матеріяльне положенє инші народи використали тут і піднеслись культурно, а у нас противно: тутешна воля (чи радше „сваволя") і тутешний ґріш многих привели до руїни і знищили морально і фізично! Американські арешти переповнені іміґрантами-піяками, котрих часто тутешні суди обдаровують „почесними" місцями на... електричних кріслах. Наші люди американським грошем забивають себе, а часто задля сего гроша забивають і свої діти, коли женуть їх молоденьких і нерозвинених до роботи, де вони нидіють і стають ся харлаками.

Між многими хибами нашого народу найбільше шкідливою є **брак солїдарности**, брак згоди, а за то так часто трафляєсь, як одні другим кидають лиш колоди під ноги... Єсли би всї солїдарно попирали народну справу щодо **жертволюбивости**, то жертвовані на народну цїль (пр. Рідна Школа) „ніклї" бодай раз на місяць зробили би тисячі корон що місяця в краю; тимчасом ті ніклї топлять ся в бездонних кишенях тутешних пявок сальонїстів.

Програма і праця Просьвітної Комісії дїлить ся на дві части: часть **„для старших"** і згуртованя всїх в громаду „Просьвіта в Америці" і часть **„для дїтий"**, т. є: дати просьвіту і національне осьвідомленє нашим дїтям і молодіжи.

Конечною культурною справою є орґанізація клюбів, Січий, народних домів, бо тим стягнє ся наших людий, особливо молодіж, до гурту, до нового національного, патріотичного житя, а відтягне ся їх від сальонів, від тих гробів всякого культурного житя. Рівнож через устроюванє приличних **забав** для молодіжи під дозором старших відтягне ся нашу дїтвору від чужих товариських забав і сходин, котрі своїм смаком і приманчивостию притягають наше молоде поколїнє і винародовлюють, бо молодіж наша, тут роджена, відвертаєсь з обридженем від наших забав (звичайно „балїв"...), на котрих звичайно подибуєсь много простацтва, бруду, пятики, грубяньства і т. д. Взагалї треба мудрими і відповідаючими духови часу **способами** старатись притягати всїх до просьвіти.

Для ширеня просьвіти і культури між нашим народом буде Просьвітна Комісія видавати щомісячні **книжочки**. При тім зверне ся чи не найбільшу увагу на справу дїтий, того молодого поколїня, бо від них залежить наша будучність, а їм найбільше грозить небезпека винародовленя. Родичі яко перші учителї своїх дїтий повинні дати дїтям як найлїпше вихованє і дати дїтям свій **рідний язик**.

Орґанізуймо школи і стараймось о добрих, кваліфікованих учителїв-педаґоґів, бо злі учителї, некваліфіковані (часто простаки, піяки і т. д.) замість науки то псують лише дїтий і взбуджують у них обридженє до наших шкіл і науки.

Важним чинником у культурнім розвою є вихованє нашої **інтелїґенції**, бо нарід без своєї інтелїґенції є слабий, подібний до війска без шаржі. Тому родичі повинні бодай одну свою дитину дати до висших шкіл, а Просьв. Комісія в тім радо подасть поміч. Взагалї до просьвіти народу жадаєсь спільної праці цїлого народу, тому всї повинні солїдарно до сеї просьвітної праці горнутись; усуватись від неї будуть хиба зрадники свого народу! Просьвітно-шкільна справа скорше розвинулась би, слиб наш нарід піднер сю справу матеріяльними датками: нас Руснинів є в Америці около чотириста тисячів; сли дамо лише **одноцентову жертву**, то буде $4.000.00! Та на жаль многі „патріоти" (ті що „піддержують" бару...) радше дадуть трохи більшу жертву на корти і на амбулянси вуйків з палками, а на народну цїль дасть Бог.

Ось-тими висше згаданими дорогами старає ся Просьвітна Комісія помочи нашому народови двигнутись просьвітно, культурно і економічно, тому сю справу належить як слїд попертн.

Горячими оплесками нагородили вічевики красноріччиву і незвичайно інтересну бесїду Вп. референта.

Відтак о. Предсїдатель зреасумував бесїду Вп. референта, підчеркнувши деякі важнійші точки і горячою, патріотичною бесїдою заохотив до вписуваня в члени „Просьвіти в Америці". З вічевиків забрав голос д. Николай Мацдзин, котрий яко старий член Р. Н. Союза і делєґат на послїдну конвенцію, коротко а сердечно завізвав всїх ставати під прапор „Просьв. в Америці". В члени тов. „Просьвіти" вписалось около 70 членів; на відноручника Просьвітної Комісії на тутешну місцевість вибрано д. Якова Ґрубрина.

Віче закінчилось серед загальної радости і одушевленя, а вічевики, відсьпівавши наш національний гимн „Ще не вмерла Україна", розійшлись домів. Віче закінчилось, та память про него не застигне в серцях наших Руснинів, бо в глубині тих сердець взбудивсь огонь горячого патріотизму, що гороті-ме і дїлами показувати-ме, що ми справді гідні зватись „братя з козацького роду"!

Секретарі віча.

ПОКЛИК

до Українців і всіх українських орґанізацій в Злуч. Державах.

Як Вам, дорогі Братя і Сестри, відомо вже з тутешних українських часописий, завязалась послїдними часами в Ню Йорку перша українська театральна труна, котра виставила в днях: 17 лютого в Новім Йорку, 26. марта в Бруклинї, 7 марта в Байонї, 14 марта в Елїзабетпортї, 26 марта в Новім Йорку (пораз другий), 2 цьвітня в Трентон, 4 цьвітня в Філядельфії, а 7 цьвітня в Вілмінґтонї — нову драму в 5 дїях п. з. „Січинський-Потоцький", а чистий дохід з тих вистав призначила на „Рідну Школу" в Галичині. Наш нарід заінтересував ся надзвичайно тими представленями і мимо того, що вистави ті були дані в будні, робучі днї, галї були переповнені. То загальне і так велике заінтересованє нашого загалу піддало Комітетови „Рідної Школи" в Ню Йорку гадку, чи не можна би з драмою сею обїхати всї важнійші плейзи Злучених Держав, щоби тим способом дати спромогу ширшому українському загалови в Америці пізнати докладно причини, які викликали знану нам подію з 12 цьвітня 1908 р. і зрозуміти, длячого ми почитаємо Січинского як героя-местника за кривди і гнет нашого народу. Призначуючи чистий дохід з всїх тих вистав на „Рідну Школу", є нашим бажанем прийти з визначнійшою помочию краєвому „Шкільному Союзови", котрий тепер знаходить ся в дуже критичнім і невідраднім положеню.

Однак щоби та поїздка першої укр. трупи театральної по наших плейзах могла принести ті моральні і матеріяльні користи, є конечне попертє і то загальне та сильне зі сторони всїх Українцїв і укр. орґанізацій тих плейзів, до котрих наш театр має загостити.

Комітет „Рідної Школи" в Ню Йорку, під котрого зарядом і контролею та поїздка нашого театру має відбути ся, упрашає отже уклінно всї наші українські орґанізації, цїле наше Впр. Духовеньство і всїх Українцїв з низше наведених і доокoличних плейзів, щоби вже заздалегідь прийшли йому з помочию в виконаню тої красної, але цїлком не легкої задачі і то в той спосіб, щоби в кождім з тих плейзів вибрали окремий комітет, котрий би вишукав на день низше означений найвідповіднїйшу галю в тім плейзї, доніс комітетови „Рідної Школи" в Ню Йорку на руки п. Волод. Кнїгиницького, 30 Е. 7-ма улиця, Ню Йорк, Н. Й., склад місцевого комітету, адресу галї, в котрій представленє мало би відбути ся (чи представленє се мало би бути получене з балем) і адресу того комітетового, на котрого руки мало би ся вже наперед прислати афіші і тікети. Річию місцевого комітету було би також розвинути як найсильнїйшу аґітацію між місцевими і доокoличними Українцями і укр. орґанізаціями, аби як найбільше число нашого народу явилось на сїм представленю.

Родимці! Моральна і матеріяльна цїль тих вистав красна і великого значіня! Тож не відказуйте нам Вашої помочи в тім так краснім дїлї! Заберіть ся зараз до аґітації і до праці в висше наведених напрямах, а ми є певні, що одушевленє і піднесенє нашого патріотичного духа, яке мусить драма того змісту як „Січинський-Потоцький" межи присутними на представленю викликати, а з другої сторони знова сьвідомість, що причините ся тим способом до піднертя порожної вже під сю пору каси „Рідної Школи" в старім краю, котра виховує наших братів і наші дїти на будучих сьвідомих борців за права нашого поневоленого народу, будуть становити для Вас найкрасшу нагороду за всї Ваші труди і стараня понесені коло устроєня того представленя.

Тепер подаємо до відомости загалу поодинокі місцевости і дни, в котрих укр. трупа театральна заїхала би в цїли вистави драми „Січинський-Потоцький".

Цьвітень:

23. Гудсон, Н. Й; — 25. Трой-Когус, Н. Й.; —26. Ватервліт, Н. Й.; — 28. Літл Фалс, Н. Й.; — 30. Сиракюз, Н. Й.

Май:

2. Обурн, Н. Й.; — 5. Рочестер, Н. Й.; — 7. Бофало, Н. Й.; — 9. Дїтройт, Міч.; — 12. Клївленд, Огайо; — 14. Юнґставн, Огайо; — 16. Ембрідж, Па.; — 19. Пітсбурґ, Па.; — 21. Алєґені, Па.; — 23. Мікісракс, Па.; — 26. Мікіспорт, Па.; — 28. Карнеґі, Па.; — 30. Бутлер, Па.

Червень:

2. Монессен, Па.; — 4. Ню Кенсінґтон, Па.; — 6. Форд Сіти, Па.; — 8. Джанставн, Па.; — 11. Мт. Кармел, Па.; — 13. Майнерсвіл, Па.; — 16. Шамокін, Па.; — 18. Шенандоа, Па.; — 20. Гейзелтон, Па.; — 23. Макаду, Па.; — 25. Вілксбері, Па.; — 27 Тейлор, Па.; — 26. Скрентон, Па.

Липень:

2. Олифант, Па.; — 4. Аллентавн, Па.; 7. Бетлеґем, Па.; — 9. Перт Амбой, Н. Дж.; — 11. Пасайк, Н. Дж.; — 12. Нюарк, Н. Дж.; 14. Йонкерс, Н. Й.; — 16. Джерзи Сіти, Н. Дж. — 18. Бріджпорт, Конн.; — 21. Ню Гевен, Конн. — 23. Ансонія-Дерби-Сеймор, Конн.; — 25. Ню Брітейн, Конн.; — 28. Гартфорд, Конн.; — 30 Голійок-Лудлов, Масс.

Серпень:

1. Вунсокет, Р. Ай.; — 4. Провіденс, Р. Ай. — 6. Бостон, Масс.; — 8. Ню Йорк, Н. Й. (по раз третий).

Порядок сей є так уложений, що день представлень в поодиноких плейзах не дасть ся вже змінити без наражуваня трупи на дуже значні кошти подорожи, просимо отже Дорогих Родимців, щоби старали ся не змінювати днів представлень.

Всяких дальших пояснень уділяє секретар комітету „Рідної Школи" в Ню Йорку п. Володимир Кнїгиницький (30 Е. 7 ул., Ню Йорк, Н. Й.).

За комітет „Рідної Школи" в Ню Йорку:

Я. Корнат, голова,
В. Кнїгиницький, секретар,
о. Н. Підгорецький, касієр.

ПОДЯКА.

Отсим складаємо сердечну подяку Братству сьв. Михаїла, від. 213 Р. Н. Союза, в Байон, Н. Дж., за ласкаву участь членів Братства на балї нашого Товариства, який відбуде ся дня 21 лютого в Джерзи Сіти, Н. Дж.

Рівночасно складаємо сердечну подяку й Товариству „Запорожська Січ", від. 234 Р. Н. Союза з Елїзабетпорт, Н. Дж., котре не будучи в можности взяти корпоративну участь на балї, зложило на цїли нашого Товариства жертву в квоті $5.00.

Почуваємо ся до великої вдячности супроти обох тих Товариств а складаючи їм сердечну подяку, висказуємо надїю, що наше Товариство при добрій і щирій волї загалу зможе з часом злучити в собі всї місцеві і доокoличні Товариства і Братства до спільної праці над добром нашого народа. А то сего доведе лише солїдарність і взаїмна поміч.

За Товариство „Народний Дім" Руських Горожан в Джерзи Сіти, Н. Дж.

Михайло Угорчак, предсїдатель. **Теодозій Пацала,** секретар.
Андрій Савка, касієр.

ПОДЯКИ З НАГОДИ ОДЕРЖАНЯ НАГОРОД ВІД Р. Н. СОЮЗА.

Отсим складаю найсердечнїйшу подяку Поважному Урядови Р. Н. Союза за нагороду присланy менї за мою працю коло орґанізації нашого славного Товариства. Хоч я все вважав своїм сьвятим обовязком — а думаю, що сеї гадки є кождий сьвідомий член нашого народа — по силах працювати і старати ся о розвій нашого Товариства, то всеж таки нагорода є тим мила, що все пригадує нам на наші обовязки зглядом народа і заохочує до дальшої праці.

Кожда сьвідомійша одиниця повинна заслужити собі на ту гарну памятку — а нагода легка, коли зважить ся, що тисячі а тисячі наших земляків ходить незорґанізованих. Кождий повинен скористати з сеї нагоди.

Желаючи Товариству як найкрасшого успіху, взиваю всїх до щирої і витривалої праці для добра нашого Товариства.

Михайло Кухта,
член від. 70 в Джерзи Сіти

Отсим складаю Хв. Урядови Р. Н. Союза найсердечнїйшу подяку за дар з нагоди 20-лїтного ювилею нашого славного Союза. Отсей дар позістане для мене найдорожшою памяткою на цїле житє. Желаючи як найкрасшого успіху в дальшім розвою, взиваю всїх орґанізаторів до щирої працї, щоби придбати як найбільше нових членів в сїм роцї.

Іван Пастущин,
секр. 217 від. Р. Н. С. в Рочестер, Н. Й.

КАЦАПСЬКІ ОБМАНЦІ.

„РОСІЙСЬКИЙ ТЕАТР У ЛЬВОВІ".

Чеська газета „Право ліду" („Право народа"), яка виходить в Празі, помістила недавно ось-таку цікаву донісь зі Львова про кацапських рублехапів:

„У Львові є особлива порода людий, що живуть з царофільства. Їх стрічаєш у всіх ресторанах і каварнях. Живуть по панськи і все мають кишені заповнені грішми. Притім вони нічого не роблять, лише беруть гроші від російського правительства, щоби між Українцями пропагувати цареславє. Рубель котить ся весело до Львова. Як львівські русофіли хочуть роздобути яку більшу суму, то вони ніколи не є в клопоті о добрий спосіб на се. Недавно зробили таке: Донесли російському правительству, що вони у Львові будують театр. Російське правительство вислало їм грубшу субвенцію. По якімось часї вони знов написали по субвенцію на будову театру. Російське правительство знов післало гроші, але допиталось, коли театр буде готовий. В поданім львівськими русофілами часї російське правительство вислало до Львова „штатского совєтника", щоби оглянув сей російський театр, бо воно зачало своїм львівським приятелям недовіряти. Львівські русофіли, очевидно, театру не збудували, але не були в клопоті. Ще тогосамого вечера показали російському „штатському совєтникови" польський міський театр, кажучи, що се збудований ними російський театр. Але „штатський совєтник" з Росії хотів театрови придивити ся також в середині. Львівські приятелї Росії аж пріли, так старали ся всякими способами вибити йому се з голови. Казали також, що се може бути для него дуже небезпечне, як він так довго буде разом з ними швендатись улицями близько російського театру. Але „совєтник" обставав уперто при своїм намірі. Всетаки дав себе переконати, що театр і його внутрішнє уладженє лїпше оглядати в білий день. Станули на тім, що зійдуть ся знов на другий день в полудне. Аж тепер, подумає кождий, львівські царофіли загнали ся в тїсну і безвихідну сліпу улицю. Та, де там, не з таких вони! Ще в ночи вислали до поліції донос, що до готелю заїхав під фальшивим іменем купця Іван Горема, російський штатський совєтник І. Р. Якь було його счудованє, коли о 7-ій годині рано загостили до него два поліційні комісарі і сказали йому, хто він справді такий. Рівночасно звернули його увагу на се, що перший поїзд до Росії відходить о годині 8., а другий о 10-ій годині рано. Вони „зі щирого серца" радили йому, щоби він користав з першого поїзду, бо він має лїпше получене і заощадить собі тим ріжні неприємности, які можуть стрінути його на просторони Львів-Волочиска. „Штатський совєтник" не надумував ся довго, лише без найменшого протесту і покванно, як лиш міг, скористав з приязної ради поліційних комісарів. Тілько в души подивляв надзвичайну чуйність і нюх австрійської поліції, котра чує, як трава росте. Як він зійшов ся з львівськими приятелями і розказав їм свої помічення, вони потвердили його думку про австрійську поліцію. Цілою низкою фактів доказали вони, як непонятно вирафінована є австрійська поліція. Від сеї пори російський „штатський совєтник" не має сьмілости виїздити до Австрії і другим радить сього не робити.

„Львівські русофіли качались сьміючись: „Така цікавість — жартували між собою — мусить бути покарана. Ми мужі довіря царя: нам обовязані вони вірити без контролі"".

Щось подібне можливе дійсно хиба серед кацапів і їх покровителів, московських царських слуг.

—o—

НОВІ УТРУДНЕНЯ ДЛЯ АВСТРІЙСЬКИХ ІМІГРАНТІВ.

ЕМІГРОВАНЄ МУЖЧИН У ВІЦІ 17—25 ЛІТ ЗОВСІМ ЗБОРОНЕНЕ.

Віденські депеші з 5 с. м. доносять про угоду, яку заключило австрійське правительство з австро-американським товариством „Австрія Амеріканa" і німецькими перевозовими компаніями, „Північно-німецьким Льойдом" і „Гамбург Америка Лінією". Заключена угода має на ціли запобічи, щоби австрійські підданї не втікали перед військовою службою. Австрійське правительство зажадало зразу від перевозових компаній, щоби вони зобовязали ся австрійських підданих у віці від 17—36 літ безуслівно не приймати на поклад. Однак сему спротивили ся представники німецьких компаній і остаточно заключено угоду, на підставі якої **згадані компанії зобовязали ся не приймати до перевозу мужчин і хлопців у віці від 17—25 літ.**

Рівночасно згодили ся повисші компанії перевозити тих австрійських підданих, які не є вже в силі заробкувати і таких, котрі на візванє військових властий повертають до краю, за ціну $10.00 з Америки до одного із европейських портів, під тим одначе услівєм, що ті люди не можуть занятий більше ніж 5% місця в міжпокладових каютах.

Повисші зарядженя спричинила невна політична ситуація і сильне напруженє між Австрією і Росією.

З ТИЖНЯ.

FOUR GUNMEN

VILLA AND FIERRO

ULSTER VOLUNTEERS

BURTON

NEWFOUNDLAND

INDIANA WRECK

DRAPER

Говернор нюйорського стейту Глинн не прихилив ся до просьби правних заступників чотирох убийників шулєра Германа Розенталя, щоби виконанє смертного засуду відложено на пізнійше. В наслідок сеї відмови говернора чотирі засуджені згинули на електричнім стільци в понеділок рано, 13 цьвітня с. р. На нашім образку представлене в середині смертоносне крісло, а біля него: на горі з лївого боку Вайті Луіс, на горі з правого боку Даго Френк, на долині з лївого боку Джип ді Блод, на долині з правого боку Лефти Луї. — Около 70 людий, що вибрали ся були на лови тюленів, замерзло в снїгах, коли страшна заверуха відтяла їм відворот до корабля „Нюфундлєнд", яким вони прибули на місце ловів. — Ад'ютант ген. Віллі майор Фієрро є після запевненя Карранци відвічальний за морд В. С. Бентона, англійського горожанина в Мексику. — Образ зелізничої катастрофи лінії Вабаш, що мала місце в Аттіка, Інд. — Ульстерські добровольці в Ірляндії готують ся далі до конфлікту в справі гом рулю. — Бувший масачусетський говернор Ебен С. Дрепер зістав поражений паралїжом і вмер. — Довголїтний сенатор Злучених Держав з Огайо, Буртон заповів, що вже більше не буде кандидувати на сей уряд.

—o—

ПОСЛИ ВІД БІЛОГО ЦАРЯ.

„РУССКАЯ" ЗАБАВА. — КУЛЬТУРА МАКОГОНІВ.

Недавно приїхало до Львова пятьох послів з Росії подивити ся на розправу москвофільських шпигунів. Було там трох попів-чорносотенців, один селянин-чорносотенець і один поступовий посол. Всі вони приїхали до Львова братати ся з кацапами. Але не пасувало се братанє поступовому послови Ланкевичови і як про се довідала ся управа його партії в Петербурзі, то виключила його з партії. У Львові російські посли подивили ся на розправу, з котрої нічого не розуміли, бо не знають польської мови, в якій говорять всі кацапи, обжалувані, сьвідки й оборонці. Отже посли від білого царя кинули салю розправ, а пійшли бавити ся. Ось-що пишуть львівські польські газети з приводу сеї забави: „Російські посли мали віїхати назад до Росії у второк, дня 21. марта с. р. о 8. годині рано. З уваги на те зібрало ся на двірци трохи кацапів, котрі хотіли пропрощати своїх гостий. Але російські посли не появили ся на двірци і не віїхали. Причина сего справді „истинно-русская". В понеділок вечером тутешні вожди русофільства уладили для своїх російських гостий працальний бенкет в реставрації Лясоцького. Бенкет, в якім взяла участь також молода жінка Митроцька, потягнув ся до пізної години, а алькоголь в ріжній формі плив потоками. Оголомшені ним російські гості і русофільські господарі пійшли потім ще до одної каварні, опісля до другої, третої, знова „спили ся" ріжними алькоголями і о год. 4. над раном трох російських послів до думи, які вже не могли вдержати ся на ногах, пійшло спати до свого готелю, а два инші пійшли ще на дальшу мандрівку і найшли ся в готелю аж за дня. Нічого дивного, що... „зєвали поезд"".

Цікаву розмову мав у понеділок, дня 23. марта с. р. з російським послом-селянином Макогоном львівський Українець, кандидат адвокатури д-р. Лев Ганкевич. Стрінувши ся з ним в суді, зачав говорити на ріжні теми. Слово по слові прийшло до обговореня справи заборони Шевченкового ювилею. „Наш государ — каже Макогон в українській мові — коли би був знав, що заборонено ювилей Шевченка, був би отсю заборону зніс, бо так велить наша конституція". „Е, що ваш государ — відказує з очевидними кпинами п. Ганкевич — наш государ вміє на память всї твори Шевченка так, що говорить їх з памяти „в. відворіть"". Репрезентант „культурного єдінства Росії" довго призадумав ся, відтак солодко усьміхнув ся і радісно склав: „Отсе тобі гарна конституція, се розумію, коли ми сього діждемо ся?!" Лев Ганкевич і сьвідки сеї розмови ледви здержали ся від спазмів придушеного сьміху з приводу „макогонівської культури".

І ми мали колись таких Макогонів, — пише львівське „Нове Слово" — що у Відни чистили своїм товаришам чоботи та звали себе Поляками. А тоді ми були рабами Польщі. Поки на Україні не перемінуть ся Макогони, доти не мине власть царського кнута. Макогони були і є в нас символом рабства і неволї.

—o—

АВСТРІЯ І РОСІЯ.

РОСІЯ ПРОТИ АВСТРІЇ.

Німецька півурядова газета „Германія" пише: Зорудженя Росії в кождім разі є підозрілі. Минулого року можна їх було пояснити балканською заверухою, але яке оправданє можуть вони мати тепер? Чи може Росія боїть ся нової війни на Балкані? Відай, що ні, бо балканські держави за слабі тепер до війни. Отже все промовляє за сим, що зорудженя Росії звернені проти Австрії. Колиж би вибухла російсько-австрійська війна, то Німеччина очевидно мусїть станути по стороні Австрії і разом з нею іти на війну проти Росії.

ВОЄННИЙ ПЛЯН АВСТРІЇ.

Інспектор австрійської армії генерал Авфенберг предложив в міністерстві війни у Відни новий плян війни з Росією. Досі воєнні пляни Австрії були окремі від німецьких. Німеччина мала вдарити на Росію від півночи, а Австрія від сходу. Тепер же генерал Авфенберг радить, щоби австрійська армія вдарила на Росію відразу разом з німецькою від півночи і відтам ішла на полудне аж до Київа, на головну російську армію. З уваги на те східна галицька границя мала би слабшу оборону і коли би російська армія хотіла маширувати на Львів, то не стрінула би сильнійшої запори. Тому то радить він побудувати сильні укріпленя на схід від Львова. Такий напад московського війська на Галичину для Австрії мав би ту користь, що австрійсько-німецька армія, ідучи з півночи, відрізала би сю російську армію від головної армії в Росії та держала би її в увязненю.

—o—

З ЖИТЯ ЦАРСЬКОЇ РОДИНИ.

ЦАРСЬКА РОДИНА НЕ ХОЧЕ ЗНАТИ КОНСТИТУЦІЇ.

До Відня (столиці Австрії) приїхала з Росії панна Маргарета Еагер, котра була 8 літ учителькою царських дочок в Царськім Селї. (Цар живе з родиною в Царськім Селї, недалеко Петербурга). Відвідав її один редактор віденської німецької газети і просив, щоби йому оповіла дещо з житя царської родини. Вона оповіла йому про науку царських дітий. Крім учительок, котрі не розлучають ся з царськими дочками, держить цар для ученя їх професорів університету, котрі звичайно старають ся так їх учити, аби цар був вдоволений. Але трафив ся один професор, котрий не вмів іти під лад царським приказам і його прогнано за се, що осьмілив ся сказати, що в Росії є конституція. Стало ся се так. Він викладав дочкам царя історію Франції і при сій нагоді згадав про конституцію. Старша царівна Ольга перервала виклад і спитала ся: „Що се є конституція?" Тоді цариця, котра сиділа при лекції, дала професорови остерігаючий знак, щоби не говорив про конституцію. Але професор мимо того таки говорив і сказав, що конституцію має також Росія. Нараз по сих словах зірвала ся молодша царівна Тетяна і сказала: „Перепрошую Вас, я певна, що Росія не має конституції, бо мій батько ніколи не згодив би ся на щось подібне!" Тоді на сім лекція скінчила ся і тогосамого дня професора відправлено і він мусів відїхати з Царського Села за свою сьмілість, що назвав Росію конституційною державою. Дальше описувала панна Еагер домашнє житє і звичаї в царській родині. Цар любить цілими днями ходити з псами по городі (се йому насєє!), а вечерами сидить з родиною та розмовляє. Нищо його не цікавить, хиба яка комедія в театрі, аби трохи розірвати ся. Журить ся найбільше цар і цариця своїм одиноким Алексієм, котрий лежить безнадійно хорий. Цар, котрий вже збайдужнів до цілого сьвіта, не бере собі того так дуже до серця, а жаль йому хиба тому, що не лишить наслїдника. Але цариця так зжурила ся, що хоч має ледви 40 літ, а виглядає більше ніж на 50. Про причину недуги царевича ріжно говорять, а найправдоподібнійше буде се, що він впав в недугу, через удар на корабли, який спричинив уплив крови і так слабого хлопчини, котрий удав ся в царя, безнастанно хорующого. Чи сей удар на кораблі був наслїдком припадку, чи замаху, годі було ствердити.

—o—

СТРАЧЕНЄ ЧОТИРОХ ОПРИШКІВ.

УБИЙНИКИ РОЗЕНТАЛЯ ЗГИНУЛИ НА ЕЛЄКТРИЧНІМ КРІСЛЇ.

На другий день латинського Великодня, дня 13. с. м. о 6-тій годині страчено 4-ох знаних убийників Розенталя в тюрмі стейту Ню Йорк Сінг Сінг в місцевости Оссінін. Всі згинули на електричнім кріслї. Трох було з них жидів, один Італїянець. В останних днях перед страченєм опришків жиди робили всякі заходи у судії і говернора стейту, щоби відволікти виконанє присуду на вішовниках, але все було безуспішне, бо ані судія ані говернор Глинн не хотїли брати на себе одвічальности перед суспільностю за милосердє над злочинцями і остаточно таки присуд виконано.

—o—

З МЕКСИКАНСЬКОЇ ЗАВЕРУХИ.

МІСТО ТАМПІКО В РУКАХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

Вера Круз, Мексико, дня 9. цьвітня Американський генеральний консуль одержав відомість від консулярного агента в Тукспам, що **революціонери здобули надморське місто Тампіко по завзятій кровавій боротьбі.**

Потвердженя сеї відомости ще нема, але можливо, що недавні побідники з Торреон здобули і сю важну пристань. Втікачі з того міста оповідають, що кілька днів коло Тампіка була без впину завзята боротьба.

Урядове військо обстрілювало становища революціонерів з воєнного корабля, але з уваги, що кепско стріляло, більше наробило шкоди мешканцям міста ніж революціонерам.

ПОЖЕЖА В МІСТІ.

Від вистрілів з гармат революціонерів запалили ся нафтові збірники в Арроьо Гранд і в кількох инших місцях і горять без ратунку, а огонь перекидає ся на будинки і ширить ся в страшний спосіб. Цілі ріки горіючої нафти пливуть низинами та нищать все по дорозї.

На воєнних кораблях Злучених Держав находить ся 80 Американок, котрі втікли з горіючого міста.

Німецький воєнний корабель „Дрезден" поїхав в долину ріки ратувати чужинців, що втікають з міста.

ГУЕРТА АЖ ТЕПЕР ПРИЗНАВ СЯ ДО ПОГРОМУ.

Мексико місто, Мексико, дня 10-го цьвітня. Президент мексиканської републики досі не позволяв оголошувати вістий про здобутє міста Торреон. Але остаточно побачив, що скриванє правди вже нічого не поможе, бо суспільність і так довідала ся вже приватною дорогою про погром урядового війська в Торреон і мусїв признати ся. Отже вчера позволив уже навіть урядово оголосити, що революціонери здобули місто Торреон.

„SVOBODA“ (LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
TELEPHONE: 498 JERSEY CITY.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.
Single copy: 5 cts.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3. 1879.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Оплачувати ґазету треба завсіди з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий або почтовий моні ордер. Моні ордер, то є грошевий переказ, котрий дістанете від почтара або аґента на експресовім офісі, пішліть на нашу адресу, бо без того ми не годні гроший дістати.

Дописи просить ся писати лишень на одній стороні картки. Дописи, непригожі до друку, нищить ся, коли з гори не було назначено, що жадає ся їх звороту і не було залучено марок на зворот.

За всі оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі“, Редакція не відповідає.

РЕДАКЦІЯ „СВОБОДИ" ЖЕЛАЄ З НАГОДИ ПРАЗНИКА СЬВІТЛОГО ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО ВСІМ ЧЛЕНАМ Р. Н. СОЮЗА. ВСІМ СВОЇМ ДОПИСУВАТЕЛЯМ. ЧИТАЧАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ ЗДОРОВЛЯ, ЩАСТЯ І ВСЬОГО ДОБРА. — ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Воскресенія день.

Всякоє древо цьвіти пускаєт,
Земля траву прозябаєт.

Церковна пісня.

Воскресенє Христове, инакше Пасха, або по народньому Великдень — се перше весняне сьвято. Відпочивши через зимові місяці природа будить ся до нового житя і несе у сьвіт нові сподіваня, нові надії. Дерева покривають ся новим листем і цьвітом, поля і сіножати зеленіють сьвіжим збіжем і травою, птички щебечуть, комашки грають — всьо радіє весною. А чоловік, цар і корона всякої божої твари, мав же би сумувати?... Ні! Надійшов такий час, що найсумнійший з сумних розвеселить своє око гарним ділом божої всемогучости й премудрости.

Скінчила ся сумна зима, настала весела весна. Неначе границею поміж тими двома, так собі суперечними порами року, є якраз сьвято обнови: Воскресенія день, Великдень!

Сягнувши гадкою у свої дитячі літа і пригадавши собі коротко історію нашої безжурної молодости, ми приходимо до твердого переконаня, що се велике річне сьвято, сей празник празників, ся памятка воскресеня Христового, ся побіда житя над смертию, сей наш Великдень був у нашім житю справді днем великим, днем найбільшої радости й веселости.

Неодин з нас ось-тут на чужині стане собі розпамятувати на Великдень усе своє житє. Як коли у нашій души ворушили ся сьвяті гадки й почуваня, як ми почували на собі образ і подобу Божу, як ми старали ся поправити своє грішне житє — то се було звичайно в день Воскресеня Христового. Як би ми бодай раз на тиждень відчували у своїм серци те, що відчуваємо підчас Великодних сьвят, то ми були би ліпші і нам було би ліпше.

Ось і сего року: що нам треба прибіцяти собі в день найсьвітлійшого празника? А вжеж усього того, що кому до щастя потрібне.

А чого нам всім, усьому нашому народови найбільше потрібно?

Єдности і згоди!

Як з'єднаємо ся духом, як почнемо думати одну спільну велику думку, то станемо великою силою, великим народом, з котрим рахувати ся будуть другі народи. Правдива, ніколи непобідима сила лежить лише у єдности. Зєднані підбивають сьвіт, розєднані падуть і стають ся погноєм для сильнійших.

В останних кількох літах наш народ зрозумів уже свою вартість і починає стихійною силою вибивати ся на верхи... Великі ще наші недостачі, але ми цілою силою своєї волї стараємо ся, щоби їх не було. Ростемо — можна сказати — на очах, а сей зріст дає радість сьвідомим і підбадьорює несьвідомих. А несьвідомих щораз менше. Се дає нам запоруку, що наші національні кличі не гинуть марно, але котять ся великою лявіною з гори до долу. Доки ті кличі держали ся лише верхів, доти нам було тяжко, а иноді й гірко і осоружно: тепер ті кличі пустили уже своє сильне коріне на долах: **нашими ідеалами народними переняв ся уже цілий наш нарід і в сім лежить запорука нашого близького воскресеня.**

Нашою найбільшою мрією, остаточним бажанем нашого тутешнього щастя повинен бути клич: **Воскресенє України!** Доки ми не маємо своєї власної вітчини, доти нас люди не будуть мати за людий. Хто не має власної хати, мусить бути комірником і платити чинш чужому господареви.

Що воно буде від нині за рік?... Може те саме, що й сего року, а може зовсім щось инше, зовсім несподіване... Се залежить у великій части від нас самих, бо звісно, що сильна віра гори ламає, а хто за чим пильно шукає, то густо-часто бажану річ знаходить і добиває ся нарешті до наміченої цїли.

Витаючи з нагоди Великодних сьвят всіх наших Родимців в Америці, кличемо до них із щирого серця: Здорові будьте і майте ся гаразд! А коли Господь Бог поблагословить Вас своєю ласкою, не забудьте за бідних братів у старім краю! — Христос воскрес!

ГОЛОД.

Ангел смерти голодової пролітає понад східною Галичиною. Наслідки цілорічного оруженя і вижиданя на війну і небувалого неврожаю зачинають аж тепер показувати ся в ярких красках.

Найстрашнійша нужда панує в надграничних повітах, а то: **львівськім, брідськім, тернопільськім, золочівськім, теребовельськім і гусятинськім**, а також в сусідних: **підгаєцькім, чортківськім, бережанськім і рогатинськім.** Не лїпші відносини панують також в повітах: **ярославськім, дрогобицькім, лїськім і сяніцькім.** В сих повітах земля належить переважно до польських маґнатів або жидів. І одні і другі се крайні самолюби і не відчувають людської недолї. Цїла їх господарка полягає на тім, щоби висисати соки із землї та з народа, але доля того народа їх цїлком не обходить.

Східну Галичину замешкує 5 міліонів населеня, з того 4 міліони Українців, а 1 міліон жидів, Поляків, Німців, Чехів і т. д. З того 5-міліонового населеня найменше 5-та часть, то значить **1 міліон людий просто вмирає з голоду. Сей міліон людий без кусника хліба — се самі Українці.** Не можна тут числити ані жидів ані Поляків ані Німців ані Чехів, бо жиди не жиють з хліборобства лиш з торговлї, Поляки се переважно урядники, ріжні посїнаки або богачі-маґнати, Німці переважно самі заможні люди, а Чехи звичайно якісь промисловці. Отже голод у східній Галичині дає ся в знаки лише нашим братям — найбіднійшим хліборобам або зарібникам. Вони зі своїми дітьми голодують і пухнуть з голоду.

В повітах: львівськім, дрогобицькім, золочівськім і підгаєцькім запорядили староства ревізію по селянських хатах, щоби переконати ся, який розмір прибрала нужда і голод.

Підчас тих ревізій **знайдено 6.000 селян, переважно жінок, дітий і старців, котрі не мали зовсім нічого до їди, а живили ся соломою зі стріх.** На жаднім обійстю тих 6-ти тисяч засуджених на голодову смерть не знайдено худоби або безрог або овець або навіть курий. **Всюди стояли тільки порожні стайні і шопи.** Все продано вже давно і то за несї гроші, бо жидва, користаючи із загальної нужди, просто виманювала майже даром живий інвентар бідних селян. А нещасний хлоп брав і пару корон за свою корову, бо не мав для неї паші, а за тих кілька корон виратував бодай на кілька тижнів родину від смерти.

Загалом в повітах, навіщених голодом, живлять ся тепер люди **надпсутими бараболями і ріпою та бураками, а також січеною травою, яку притрісають для прикраси мукою.**

Така пожива мусїла викликати заразливі недуги. Голодовий тиф завитав під стріху галицького руського хлопа і зажадав свого податку. Вже зачало ся жниво смерти на голодовий тиф, який просто винищує людий. В однім селї золочівського повіта вмерло вже на голодовий тиф майже 100 (сто) людий. А такthemo падуть люди як солома і в инших селах в усіх висше згаданих повітах, навіщених голодом.

Невідлучною сестрою нужди є еміґрація, яка тепер прибрала у східній Галичині застрашаючі розміри. Нарід мимо великих перепон зі сторони уряду уживає всяких зусиль та втїкає з країни голоду на зарібки в чужі краї. Із самого підгаєцького повіта виїхало в останнім часі 2 тисячі людий на зарібки.

Нарід загибає з голоду, край вилюднюєть ся, а австрійське правительство, котре є найбільшим виновником ґенерішної страшної нужди в Галичині, приглядає ся спокійно розпучливому положеню наших братів хліборобів.

Та не місце тут розправляти ся з виновниками тяжкого горя наших братів і не пора ждати на поміч від них. Як хата горить, треба передівсім спішити на ратунок! Як наші братя у старім краю тисячами пухнуть і вмирають з голоду, то **ми мусимо поспішити ся з як найскоршою матеріяльною помочию, аби запобігти тому нещастю. Відіймімо собі остатний цент, а даймо для голодних братів!**

Нехай сегорічний Великдень буде памятним днем у нашім житю! Зберімо в сей день загально людського щастя і радости значну поміч нашим братям в Галичині, котрих в сегорічний день Сьвітлого Воскресеня огорнув смуток і розпука. Ратуймо наших братів від нещастя, ратуймо від голодової смерти!

Гроші треба посилати як найскорше на адресу:

„S V O B O D A"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

а як буде вже значнійша сума, то наша Редакція відішле зараз до старого краю, щоби як-найскорше прийти голодуючим з помочию. Імена всіх жертводавців будуть оголошені в нашій часописи.

ДВАЙЦЯТЬ ТИСЯЧ!

Радісною вісткою ділимо ся з дорогими Членами нашої Орґанізації: **з кінцем місяця марта число членів Р. Н. Союза зросло до висоти 20.000.**

20 тисяч членів! Нема члена, нема сьвідомійшої одиниці серед нашої суспільности, що не зрадіє, почувши отсю вістку.

Наш бідний, нужденний, позбавлений волї нарід, чорною нуждою і злиднями прогнаний з батьківщини, покидає свій рідний край і далеко, далеко на чужині шукає иншої долї. Шукає праці, шукає спромоги на хліб щоденний заробити, щоби не згинути від голоду й холоду. Та й тут на чужині йому не таланить ся, та й тут дорога до гаразду перед ним замкнена. Темний, непросьвічений, опущений через всїх, лишений слїпій судьбі. Всї його використують, всї його понижають, він мусить уступити першеньство иншим народам, котрі жиють серед красших обставин і вспіли раннїше здобути собі просьвіту і культуру. А прецінь чудо стало ся! Сей темний нарід, котрому вже чорні круки смерть віщували, будить ся, встає, воскресає...

Р. Н. Союз — се воскресенє нашого народа тут на чужині! Нарід відчув потребу сотвореня своєї народної орґанізації, своєї нитомої народної сьвятинї, яка взяла би в свої руки провід його житя, яка дала би йому охорону на чужині перед ворогами, яка боронила би його народних сьвятоців і не позволила йому потопати в мори других, нераз і ворожих народів...

Основанє власної народної орґанізації було викликане конечностию народної самооборони.

20 тисяч членів! Кілько часу, кілько праці, кілько трудів треба було положити, щоби хоч в части осягнути ту високу цїль. Яку боротьбу треба було звести з вітшними ворогами! Та небавком виступили ще й нинї вороги, таки свої власні. Понеслись кличі облуди. Дїйсність однак показала, що нічого лякати ся лжепророків. На нїщо не здали ся всякі діявольські підступи і штучки, всї змаганя ворогів, почавши від крайно-клерикальних, а скінчивши на мнимих крайно поступових. Дарма! — вони не були в силї здержати розвою правдивої народної орґанізації. Що не має здорової підстави народної, мусить знидїти й згинути безслїдно... І днесь радїємо, тїшимо ся, бо бачимо, що побіда перехиляє ся на сторону правди і справедливости.

Двайцять лїт минуло від хвилї, коли положено перші підвалини під народну сьвятиню. Не одно горе мусїла вона перейти в протягу того довгого часу, заки станула на висотинї свого завданя. Коли однак перейдемо цїлу її історію, то з радостию мусимо завважити се, що розвій Р. Н. Союза з кождим роком ставав ся щораз сильнійший, що дїяльність Р. Н. Союза заточувала щораз то ширші круги.

Найкрасший розвій Р. Н. Союза датує ся від послїдної конвенції в Вілксбері. **Конвенція в Вілксбері — рік 1912 — се історичний момент в розвою Р. Н. Союза.** Заступники народа зрозуміли як слїд задачу народної орґанізації. Викидаючи застарілі, незгідні з духом часу постанови, які держали нарід в межах вузкого, шкідного для народної справи сьвітогляду, дали делєґати наглядний доказ зрозуміня, що народна інституція має служити цїлому народови, а не лише одній його частині. Заступники народа зрозуміли рівнож, що ніяк вірити своїм „найсердечнійшим" приятелям, які присвоївши собі патент на просьвітителів, хотїли повести просьвіту серед народа для особистих цїлий, але не для добра народа. Основуючи „Просьвітну Комісію", положили делєґати початки під нову народну сьвятиню. Провід орґанізації віддав нарід в руки людий, про яких знав, що вони його не зрадять, але після сил і спосібностий поведуть народні справи як найкрасше.

І нарід не завів ся в своїх надїях. Отсе ледви півтора року минає від послїдної конвенції. **За півтора року здобуває Р. Н. Союз понад 5.000 нових, дорослих членів, а 2.500 членів-дїтий. Нинї числить Р. Н. Союз 20.002 дорослих членів і 4.380 дїтий.** (В р. 1912 — 14.917 дорослих членів і 1950 дїтий). Рівнобіжно зі зростом членів зростає і майно Р. Н. Союза. **Приріст власних фондів Р. Н. Союза за послїдного півтора року виносить $71.455.24. Цїлий власний маєток Р. Н. Союза з днем 31 марта с. р. виносить $181.230.-11.** (В р. 1912. виносив маєток Р. Н. Союза $109.774.87). За півтора року зросло число дорослих членів о цїлу третю часть, а число дїтий більше ніж подвоїло ся. Маєток Р. Н. Союза зріс більше ніж о половину.

Отсї числа — се незбиті докази, які наглядно вказують з одної сторони на працю і стараня управи, з другої сторони сьвідчать про довірє, з яким суспільність наша відносить ся до своєї правдивої народної орґанізації і його управи. Велика заслуга в тім належить ся рівнож тим сьвідомим членам і орґанізаторам, що з повним пожертвованєм працюють по відділах, приєднуючи тисячі нових членів. Коли єще зважимо, що так звана „патентована інтеліґенція" відносить ся байдужно або навіть і ворожо до нашої інституції, то вислїд праці тих „простих хлопів" мусимо признати вповні сьвітлим.

Сї вислїди і овочі тяжкої праці повинні бути для нас заохотою до дальшої, єще витривалїйшої праці. Члени нашої орґанізації мусять бути сьвідомі сего, що приступаючи до Р. Н. Союза, роблять се не лише з евентуальних користий матеріяльних, але що рівночасно сповняють свій обовязок супроти народа. Від числа членів, від їх сьвідомости буде зависїти не тільки будучність орґанізації але й будучність нашого народа тут на чужині.

НАШІ ЕМІҐРАНТИ НА ОСТРОВІ ЕЛІС АЙЛЕНД.

Звіт Товариства за послїдний тиждень.

В послїдних кількох місяцях задержано дуже богато еміґрантів і віддано їх лїкарським орґанам, в цїли розслїдженя їх умислового стану. Такі дослїди тривають нераз довший час, хочби з тої простої причини, що теперішне число перекладчиків і лїкарів є за мале, щоби виконати працю, якої вимагають з великою точностию іміґраційні закони. Часто проте приходить ся бідним еміґрантам і їх приятелям жити з дня на день у великій і болючій непевности, ожидаючи остаточного рішеня. Дуже часто лучає ся, що й лїкарі задержують еміґрантів нераз через кілька днів, коли сего вимагає обсервація в цїли сконстатованя умислового стану даної одиниці.

Між тими нещасливими було чимало і наших земляків. Для приміру наводимо тут кілька случаїв, в яких еміґрантів задержано в цїли сконстатованя умислового стану.

Настя Найда, з пов. Лїско, дівчина лїт 17, прибула на кораблі „Кронпрінц Вілгельм", їдучи до Батька в Елінора, Па.

Василь Когут, з пов. Збараж, хлопець 17 лїт прибув на кораблі „Президент Лінколн", їдучи до матери в Ню Йорк.

Теодора Репета, з пов. Збараж, дівчина 17 лїт прибула на кораблі „Кайзерін Авґуста Вікторія" їдучи до сестри в Літл Фолс, Н. Й.

Парася Лещук, з пов. Березів, дівчина 21 лїт прибула на кораблі „Кайз. Авґуста Вікторія" їдучи до свояків в Сиракюз, Н. Й.

Рузя Утинек, з пов. Камінка струм., жінка 21 лїт, прибула на кораблі „Кайз. Авґуста Вікторія", їдучи до мужа в Денвіл, Па.

Настя Тимків, з пов. Дрогобич, жінка 20 лїт прибула на кораблі „Кайзер Вілгельм II." зі своїм мужем Андрієм і братом Михайлом Николяк їдучи до кревних в Бірмінґгем, Саск., Канада.

Коли лїкарі викажуть у повисших случаях „слабий" умисловий стан, тоді належить майже зовсім певно надїяти ся, що як дотичні особи так і їх опікуни (під котрих опікою вони тут прибули) будуть мусїли повертати. Слабий стан умисловий є одною із найголовнїйших причин депортації еміґрантів.

Між еміґрантами, яких задержано на острові з ріжних инших причин, були слїдуючі:

Дмитро Матвіїв, з пов. Збараж, 29 лїт, прибув з братанком Томком (16 лїт) і Левком (11 лїт) на кораблі „Кайзерін Авґуста Вікторія". Перші два мали замір їхати до знакомого Дмитра Атаманця в Карнеґі, Па., підчас коли Левко їхав до своєї матери і вітчима Марії і Павла Модного в Клівленд, О. Всїх трох задержано ізза Левка, котрий не має єще 16 лїт, доки мати його не зголосить ся і не дасть доказів, що зможе сина удержати і посилати до школи. В противнім разі Дмитро Матвіїв буде мусів вертати з ним до старого краю.

Анна Коцюба, з пов. Зборів, дівчина 17 лїт і її брат Стефан, 15 лїт, прибули на кораблі „Президент Лінколн", їдучи до брата в Ст. Пол, Мінн. Коли покаже ся, що брат находить ся в добрих матеріяльних відносинах, — на що жадано від него в телеґрафічній дорозі що до маєткового стану „афідевіт" (урядове ствердженє зізнанє) — то еміґрантам позволять висїсти.

Анна Бандура, з пов. Рогатин, дівчина 18 лїт прибула на кораблі „Зайдліц", маючи намір удати ся до одного з приятелїв в Ню Йорку. Лїкарі сконстатували однак у неї зігненє хребетного стовпа і засудили на депортацію. Слав. Еміґр. Товариство віднесло ся до її замужної сестри, що жиє в Ферел, Айдаго, щоби виєднати для нещасливої дівчини дозвіл на впущенє до Злучених Держав, тим більше, що блуд, який винайшли лїкарі не відбирає їй спромоги працювати.

Зофія Шпинтюк, з пов. Кути, дівчина лїт 18 і її сестра, лїт 17, прибули на кораблі „Кайзерін Авґуста Вікторія". Нетерпеливо ожидає прибутя свого батька, який має жити в Ню Йорку. Коли батько не зголосить ся, дівчата завернуть.

Послїдного тижня зістали завернені до старого краю:

Павло Бучвак, з пов. Лїско, лїт 50, котрий прибув на кораблі „Президент Лінколн" і мав замір удати ся до стрийного брата Антона в Ню Гавн, Па. Однак еміґраційні власти узнали його вік за неспосібний до тяжкої праці і заборонили вступу.

Митро Колтун, з пов. Лїско, лїт 47, який прибув на кораблі „Президент Ґрент". Його виключили власти з ріжних причин, а передовсїм з причини слабого стану умислового. Колтун був в Злучених Державах через 6 лїт і допєрва перед двома роками повернув до краю. Однак сего власти не брали зовсїм під розвагу.

В домі Слав. Іміґраційного Товариства найшли опіку:

Анастазія Терела, з пов. Мармарош, Угорщина, жінка 20 лїт, яка прибула на кораблі „Пенсилвенія", дня 29 марта і через 11 днів ожидала на Еліс Айленд на свого мужа, який після її поданя має перебувати в Джером, Па.

Марія Придун, з пов. Городенка, дівчина 24 лїт. Прибула вона на кораблі „Марта Вашінґтон", дня 16 марта, їдучи до брата Митра, що жиє в Фіндлейтен, Саск, Канада. З причини браку достаточної квоти гроший на так далеку подорож її задержано. Коли по упливі місяця від брата не було ніякої вістки, вона рішилась зістати в Ню Йорку і пішла на службу. Тимчасом Товариство шукає за її братом.

Рузя Сайдак, з пов. Старий Самбір, дівчина лїт 19. Прибула на кораблі „Зайдліц" і мала замір удати ся до своєї товаришки Марії Ниборської. Однак згубила її адресу.

РОДИМЦЇ! СЬВЯТКУЙТЕ 100-ЛЇТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН Т. ШЕВЧЕНКА! З НАГОДИ 20-ЛЇТНОГО ЮВИЛЕЮ Р. Н. СОЮЗА ПРИЄДНУЙТЕ ДЛЯ СЕЇ НАРОДНОЇ ІНСТИТУЦІЇ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ! НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗЛОЖИТИ СВОЮ ЖЕРТВУ НА ПОТРЕБИ „РІДНОЇ ШКОЛИ" В ГАЛИЧИНЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ АМЕРИКАНСЬКОЇ „ПРОСЬВІТИ"!

КАЛЕНДАР.

ЦЬВІТЕНЬ.

н.ст.	Дні	РУСЬКІ СЬВЯТА	с.ст.
16	Ч	Никити ісповід. (Стр. Четвер)	3
17	П	Вел. Пятниця. Іос. стихотв.	4
18	С	Теодула муч. (Вел. Субота)	5
19	Н	Воскресеніє Христове	6
20	П	Сьвітлий Понеділок	7
21	В	Сьвітлий Второк	8
22	С	Евсихія муч.	9

НОВИНКИ.

З Америки.

Полівській газетці у відповідь.

На нашу новинку в 14. числі „Свободи" „про епископа Ортинського і Шевченка", в якій ми вказали на невміність друковання перекручених віршів про Шевченка та поклали одвічальність за се на покровителя „Провидіня" і його органу „Америки" епископа Ортинського, відповідає та газетка „Америка": 1) що епископ газетки не редагує, ані не поправляє віршів і т. д.; 2) що вірш передруковано з календаря. Таку заяву щодо першої точки написала „Америка" певно на бажане або за порозумінєм з епископом. Ми так дійсно є, то дивно виглядає, що епископ свою газетку пустив так самопас, а, дивнійше, що вже з самого початку „отрицає ся" свого дитяти. Чи епископ стидаєть ся його? А щодо другої точки, то вона пасує хиба „Америці", бо коли в календари було зле, а хто його живцем взяв за добре, то се не є жадне оправданє, бо на се Господь Бог дав людям розум, щоби думали і відай не звільнив від думання навіть редактора „Америки". Дальше накидаєть ся на нас ванок з „Америки" з глупою і некультурною лайкою, визиваючи певно, що і ми йому на се відповімо лайкою. Ми скажемо йому на се, що до лайки треба корчемного виховання, а нам на його превеликий жаль, такого виховання бракує і тому не можемо йому служити відповідю. На конець ще одно слівце до того пана чи пан-отця з „Америки". Доволі у вашій відповіди „Свободі" є лайок, а ще більше похибок. В кождім рядку було одна-дві похибки. Питаємо ся, що за сьмілість у вас писати і друкувати в українській мові коли її не знаєте?! Чи не лучше було замісць відбувати „студії" корчемних лайок — вчитись української мови, а щойно навчивши ся її аж слід, стати „українським письменником" та писати газетні статі?!

Родина, що не проживає в Злучених Державах, не має права до відшкодовання.

Окружний суд для східної части стейту Пенсильванії видав дня 7 с. м. рішене, на підставі котрого не узглядняє претенсій до відшкодованя родині, якої член згинув підчас нещасливого випадку при праці. Суд, видаючи отсей присуд, станув на становищи, що родина, яка живе за границями Злучених Держав, не має права ждати в таких случаях якихнебудь відшкодовань.

Кілько людий користає з публичної бібліотеки в Ню Йорку.

Число людий, що користає з публичної бібліотеки в Ню Йорку зростає з кождим роком щораз більше. В р. 1912 користало з бібліотеки 400.000 людий, в р. 1913 понад 526.000. Статистика виказує, що число мужчин було значно більше ніж жінок. Нюйорська публична бібліотека числить поверх 2 міліони книжок а удержанє її т. зн. удержанє будинків, робітні, книжок і взагалі покритє инших видатків адміністраційних, виносило міліон двіста тисячів доларів.

Кравченка засуджено на смерть.

З міста Морден в канаді (провінція Манітоба) доносять, що звісного канадійського опришка Івана Кравченка засуджено на смерть. Кравченко — як се ми вже давнійше писали — застрілив дня 3. грудня м. р. директора банку „Монтреал Бенк" Г. Арнольда, змусивши його наперед видати йому гроші. В тиждень опісля арештовано Кравченка. Але з вязниці йому вдалось утечи. Кілька днів по утечі знова зловлено Кравченка, а тепер засуджено його на смерть. Кравченко перед оголошенєм присуду заявив, що він убив Арнольда.

Рузвелт здоровий.

З Бразилії, куди вибрав ся Рузвелт на наукову виправу, доносять, що він і всі його товариші тішать ся новим здоровлєм. Всі пригоди, які досі мали, вдало ся їм щасливо перебути. В недовгім часі вертають вже до Злучених Держав.

Заборона уживаня алькоголів на військових кораблях Злучених Держав.

Дня 5 с. м. вийшло від міністра маринарки Даніельса розпорядженє, силою котрого заборонено уживанє всяких алькоголів на кораблях і стаціях воєнної фльоти. Заборона входить у житє з днем 1 липня б. р. і відносить ся як до простих жовнірів так і до офіцирів. Розпорядженє звучить: Уживанє алькогольних напитків на кораблях і стаціях цілої фльоти як найострійше заказує ся. Офіцирів-комендатів робить ся особисто відповідальними за переступленє отсего розпорядженя.

Мотиви, якими руководили ся міністер Даніельс і лікар генерального штабу Брейстет, видаючі отсе розпорядженє, були слідуючі. Військова служба а спеціяльно служба при маринарці вимагає від жовнірів притомности умисловoї. Лучали ся часто випадки, в яких уживанє алькоголю спричиняло нераз великі шкоди, підрізаючи повагу і карність військову. Крім сего алькоголь нищить мораль одиниці і є головною причиною майже всіх провин і злочинів, за котрі були карані жовніри. Уживанє алькоголів, крім в случаях слабости як лік, не мають найменшого оправданя; воно розповсюднило ся лише на підставі перестарілих звичаїв.

Компанія Пенсильвенської желізниці звільняє зі служби 25.000 робітників.

Президент Пенсильвенійської желізничої компанії заявив, що з причини зменшеня доходів товариство буде змушене завести як найбільші ощадности. Рух желізничий буде зменшений через застановлене 53 поїздів, в слід за чим звільнить ся й персонал в числі около 25.000 людий. Після меморіялу, предложеного комісії для руху в Вашінгтоні, товариство виказує, що в послідних 7-ох місяцях мало о 51 міліонів менше доходу, ніж в тілько місяцях минувшого року. Коли правительство не згодить ся на підвисшене перевозової тарифи, як сего домагають ся товариства в меморіялі, буде товариство приневолене зарядити ще дальші ощадности, щоби хоч в части зменшити страти, які воно понесло.

В стейті Ілінойс знесено поверх 1000 шинків.

Послідні депеші про вислід виборів з Шікаго доносять, що поверх 1000 шинків в стейті Ілінойс буде зовсім знесених. Противники алькоголю вийшли в 46 повітах побідоносно при виборах. Більше ніж в 300 містах не буде можна купити ніякого алькоголю. Дуже живу участь брали в тій акції жінки, виконуючи право голосованя. Проти алькоголю осьвідчило ся около 75% голосуючих жінок.

Злінчовано муринку.

Марія Скот, муринка, замордувала перед тижнем в місті Мускогі, Окла., білого молодця, Л. Піса, встромивши йому в серце ніж. Арештована через місцеву поліцію, сиділа вона в тимчасовій вязниці, ожидаючи розправи і засуду. Приятелї убитого чоловіка, розярені злочином муринки, напали серед ночи замасковані на вязницю, і виволікли жертву на вулицю. Сторожа, що пильнував вязниці, вони звязали, а забравши ключі, кинули його в кут. Перестрашена муринка благала нелюдським голосом о дароване її житя. Але на ніщо не здали ся муринці просьби. Затягнувши мотузок на шию, повісили муринку на найблизшім стовпі телеграфічнім. В годину опісля прибув на місце нового злочину шериф та сконстатував лише смерть муринки. За убійниками всякий слід загинув.

Шікаго — місто розводів.

Судова статистика в місті Шікаго виказує, що в одним лише році 1912 полагоджено 5.000 справ розводових. Є се число в порівнаню до населеня дуже велике, коли зважить ся, що в Льондоні, котрий є 3—4 рази більший від Шікаго було в р. 1912 всего 920 розводів. Число розводів з кождим роком збільшає ся і приносить суспільности необчислені страти. В однім році 2.500 дітий стратило родительську опіку. Щоби пізнати, як велику шкоду спричинюють розводи, нехай служить факт, що протягом послідних 14 літ т. є. від часу покликаня до житя судів для малолітних внесено поверх 50.000 просьб о забезпечене опіки дітям, з котрих 40.000 походило від родичів, які розвели ся.

Щоби на будуче хоч в части запобічи сему лиху, судія Петіт домагає ся, роби в судах не признавано розводів тим родичам, що мають діти, так довго, доки не докажуть, що їх діти після розводу будуть мати опіку і средства до житя.

Страшна статистика.

В р. 1913 злінчовано в Америці 52 особи, між ними 51 мурнів і одного білого. Лінч дасть ся часом оправдати як суд народа. Але в минувшім році було 21 случаїв, де юрба людий замордувала мурнів не переводячи ніякого слідства, лише на підставі самого підозріня. В кількох случаях показало ся, що злінчовано людий зовсім невинно. І так приміром в Грінвіл повішено мурина, оскарженого о морд, а в кілька днів опісля признав ся до злочину білий. В десятьох випадках причиною лінчу був злочин знасилуваня жінок. Перше місце в тій страшній статистиці займає стейт Джорджія: тут протягом одного року злінчовано 10 осіб.

Закрите копалень в стейті Огайо.

З Колумбус, О., доносять, що з днем 1-го цьвітня с. р. застановлено працю у всіх майже копальнях вугля в стейті Огайо. З сеї причини стратило поверх 50.000 робітників заняте на неозначений час. Причини застановленя праці поясняють властителї копалень тим, що вони, як довго не знають усталеної ціни вугля, так довго не підіймуть праці у своїх „майнах". Се дало також і причину до непорозумінь між властителями а робітниками, котрі домагали ся підвисшеня платні. Робітники, що належать до юнії, побирають з каси юнії правильну підмогу.

Мурина уласкавлено на се, щоби можна було перевести на нім засуд смерти.

В місцевости Літл Рак, Арк., ведено недавно тому судову розправу проти мурина Нелтона, який вже передше був засуджений за ріжнородні злочини на кари, котрі разом давали 115 літ вязниці. Згадана розправа, в котрій вийшло на яву, що мурин допустив ся убійства одної муринки в цїли ограбленя її з 50 центів, покінчилась проголошенєм вироку смерти. Щоби однак зати можність перевести засуд смерти, ґувернор мусїв уласкавити мурина від кари 115 літної вязниці. Прочитавши уласкавленє, посаджено мурина на електричнім стільци і виконано засуд.

15-літний хлопчина опришком.

Ернест Вілїям з Тер Гот, Інд., 15-літний хлопець вкрав кукурузу. За сей злочин хлопця заарештовано і віддано до дому поправи. Хлопчина справував ся добре і суд для малолітних звільнив його від решти кари. Користаючи зі свободи хлопець допустив ся нової крадїжи. Тим разом обікрав склад оружя. Візвано поліцію, щоби приловлено злодія. Однак справа не була легка. Хлопець, узброєний в три револьвери і стрільбу, забарикадував си в домі, а на зазив полісменів відповів стрілами. На місце прибув сильнїйший відділ поліції і розпочалась формальна облога. Сто стрілів впало зі сторони поліції до молодого опришка. Дїставши шість ран, хлопець утратив силу і піддав ся. При переслуханю молодий Вілїям покликував ся на се, що подібні сцени бачив дуже часто в „мувінг пікчерах" і що се йому дуже подобало ся.

Розправа дівчини з еміграційним урядником.

Перед кількома днями приїхала до Ню Йорку на пароплаві „Балтик" другою клясою молода Ірляндка (Айришка) панна Марґарета Мінеґен. Коли іміграційний урядник зачав її занадто допитувати ся, вона відмовила ся давати відповіди на деякі запити, бо вважала їх для себе обидливими. Тоді іміґраційний інспектор написав на корточці, що її мас ще оглянути лікар-психіятр, чи вона при здорових змислах. Коли панна Мінеґен се побачила, обурила ся до крайности, подерла картку і кинулась на урядника з парасолем та вдарила його двічи по голові. Опісля молоду Ірляндку полишено на кораблі і відвезено на Еліс Айленд. Здасть ся, що іміграційні власти на „острові сліз" завернуть її тепер назад до Анґлії.

З українських земель.

Галицький сойм вже не зберець ся.

Поляки конче хотіли, аби старий сойм Галичини був ще скликаний на сесію в місяци маю і вже заповідали в часописях, що на їх домаганє правительство згодило ся. А тимчасом небаром опісля явив ся у президента міністрів ґрафа Штірка голова Українського Клюбу посол др. Кость Левицький і спротивив ся скликаню сойму, а президент міністрів на се згодив ся.

Нова хрунївська ґазета.

В Галичині досі була одна хрунївська ґазета „Рускій Селянин", яку видає зрадник народний Демянчук за гроші польської Ради Народової. Тепер же від Великодня зачне виходити у Львові друга хрунївська ґазета під назвою „Воскресенє". Видавати буде сю ґазету що тижня „для народу" горстка наших галицьких хрунїв, котрі назвали себе „христіяньско суспільною партією" і хотіли би при найблизших соймових виборах висунути свої кандидатури. Покровителями сеї „партії" є польський наймит „радца" Олександер Барвінський, котрого Поляки вибирали при помочи баґнетів на посла і його приятель станиславівський єпископ Хомишин, звісний з того, що недавно заборонив школяркам брати участь у сьвяті Шевченка.

Еміґраційне пекло.

Львівське „Діло" пише: Тисячі еміґрантів з Галичини, Поляків і Українців завалили граничні міста Мисловиці, Боґумін і Краків. Гнані голодом і нуждою і приманювані агентами кидають без надуми рідні села, діти і жінки, приїздять до Мисловиць — роботи нема. Чекають цілими тижнями, валяють ся по долівках бараків, двірців, улиць і ринків, голодують, плачуть, жебрають, хорують і навіть вмирають. Один еміґрант мав померти з голоду. Щойно в неділю і понеділок заметушили ся власти, щоби принести нещасним жертвам галицької господарки деяку поміч в поживі і грошах, а також приватні особи помагають грішми, хлібом та молоком.

Малюнок Шевченка в Національнім Музею.

Український Національний Музей у Львові дістав сими днями дорогоцінний дар, портрет, мальований Тарасом Шевченком. В Галичині появив ся отже перший малюнок Тараса. Се портрет приятеля Шевченка, театрального артиста Щепкина, мальований в Нижнім Новгороді, де Шевченко по відзисканю волі, повертаючи до Петербурга, довший час перебував і малював майже виключно портрети. Сей портрет дістав в 1865. році урядник асекураційного товариства „Волга" в Нижнім Новгороді Коснарський від одного Поляка яко національну дорогоцінність. Від него перейшов портрет в руки д-ра Льва Павенцького у Львові, а від останного до Національного Музею. Портрет вже висить на стіні і тим став ся приступний для ширшої публики у Львові.

Вечір в честь Шевченка в Болгарії.

Вечір в честь Тараса Шевченка устроїла недавно „Славянська Бесїда" в Софії (столиці Болгарії), де чинну участь брали професор Іван Шишманов, зять Драгоманова, і його дочка Лідія Шишманова. Натто працює тепер професор Шишманов над викладом про ролю Українців в історії відродженя Болгарії.

Знесенє конфіскати на „Кобзар".

Як ми вже писали, київський комітет для справ печати наложив був арешт на нове виданє „Кобзаря" Тараса Шевченка і забрав на 5-тьох фірах цілий наклад, який виносив 10.000 примірників. Ся конфіската „Кобзаря" була неправна, бо як можна конфіскувати нове виданє книжки, на яку було вже давнїйше позволенє. Тож небаром опісля судова палата в Київі знесла сю конфіскату і комітет для справ печати мусів звернути видавцям цілий наклад „Кобзаря". Московські урядники з того комітету знали, що се безправна конфіската і знали також, що вона мусить бути знесена, але забрали наклад тільки на те, щоби зробити шкоду видавцям і українській справі, а саме, щоби в ювилейні дні Тараса Шевченка не мож було продавати його творів.

Український селянин — винахідник.

Російські часописи доносять, що український селянин зі села Хижинця в київській губернії на російській Україні Йосиф Рябокін витумав таку машину, котра працює без опалюваня і без пари. Винахідник будує машину свого винаходу, у спілці з сусідами, о силї 100 коний. Він називає свою машину воздушним колесом і гадає ужити її на млин. До будови машини все вже готове і в літі пійде вона в рух. Винахідник простий селянин і ледви вміє трохи читати і писати.

Кара за оголошенє про панахиду за Шевченка.

В російській поступовій ґазеті „Подольскія Извѣстія", яка виходить в місті Каменци Подільськім, було дня 9. марта с. р. звичайне оголошенє, що дня 10. марта с. р. відбудеть ся в православнім соборі панахида по Тарасї Шевченку. Тепер каменецький суд потягнув редактора сеї часописи до одвічальности за се оголошенє. — Така то свобода в Росії, котра буцїмто має конституцію...

Як виглядає польська господарка в Галичині.

Повітові ради в Галичині є звичайно збіговищем польських збанкротованих дідичів, котрі обкрадають повіти як наостатнїйші злодії. Про сї злодійства доси писали тільки українські ґазети, а польські промовчували. Аж ось недавно виступила проти крадежий в однім повіті — підгаєцькім — навіть польська дідичівська часопись „Ґазета Народова". Видно, мусять там бути нечувані крадежи, коли обізвала ся навіть та ґазета, котра доси покривала польські крадежи. Ось що пише „Ґазета Народова" в дописи з Вишнївчика (місточко Вишнївчик з частию сіл творить судовий повіт в підгаєцькім політичнім повіті): „Від ряду літ робить цілий судовий повіт безуспішні заходи о будову дороги до Підгаєць яко повітового міста і найблизшої зелізничої станції. Сойм призначив на будову сеї конечної дороги 65 процент субвенції, повітовий виділ в Підгайцях в 1910. р. зачав будову сеї дороги і збудував до 1914. р. ледви 3.800 метрів, видаючи на сей коротенький простір незвичайно високі суми. В 1914. р. застановив дальшу будову, заслонюючи ся недостачею фондів, мимо того, що ухвалено незвичайно високий повітовий буджет, бо 125 процент повітових додатків. Від ряду літ діють ся в сїм повіті нечувані надужитя, а система крадїжи значних сум з каси повітового виділу стала правилом, доказом чого карні доходженя о крадїжи і спроневіреня проти кількох функціонарів повітової ради, що ведуть ся в окружнім суді в Бережанах від трох літ. А проте вмішанє слїдчого суду не відстрашило від дальших крадїжий, бо в останних днях вийшла на яву нова мальверзація заступника інжинїра краєвого виділу, котрий спроневірив значні суми, а його безпосередна власть, замісць віддати справу судови, позволила йому безкарно втікти. Супроти таких відносин нїщо дивного, що показуєть ся недостача фондів на будову конечних доріг в повіті. Найвисша пора завести лад і пошанівок публичного гроша в підгаєцькій стайни Авгія".

По забороні сьвята Шевченка в Росії.

Київський український дневник „Рада" подає щодня виказ 300—400 жертводавці на памятник Тараса в Києві, котрі складають свої жертви із заявою, що дають на памятник Тарасови ті гроші, які мали видати на участь у ювилейних торжествах, котрі — як звісно — заборонено.

Пані Катерина Антоновичева, жінка покійного Володимира Антоновича, славного українського історика оголосила в ґазеті „Раді" такий лист: „Дня 22. марта с. р. припадають шесті роковини смерти Володимира Антоновича. Доси правилась щороку за покійного панахида в Софійськім соборі (в Києві). Але тепер, коли заборонено правити панахиду по Шевченку, мусимо зректи ся сього стародавного звичаю шанованя памяти своїх діячів. З уваги на се віддаю я кошти панахиди, 25 рублів, на „Товариство помочи українським студентам". Думаю, що і так в сей день кождий згадає покійного Володимира добрим словом, а особливо українська молодіж, для котрої він так щиро працював ціле житє".

Дня 10. марта, в день смерти Тараса Шевченка відвідало богато Українців, особливо з Канева, могилу великого поета. (Як звісно могила Шевченка є недалеко місточка Канева). Але яке счудованє було у них, коли застали могилу окружену поліцією на чолї зі справником. Поліція була на могилї Шевченка два дни і справник занисував усїх, хто прибував на могилу поклонити ся Ґенїєви України.

Переслїдуванє українських ґазет в Росії.

Російський уряд, бачучи, що грошевими карами не знищить українських ґазет, взяв ся від кількох вже літ на инший спосіб. Кождого передплатника української ґазети, як лише трохи завистмий від уряду, потягають за передплачуванє української ґазети на доходженя, переслїдують, а навіть, як се тільки можливе, усувають зі служби. Тепер російські власти взяли ся переслїдувати учителів Українців за читанє рідних ґазет. Київський дневник „Рада" безвинно містить листи учителів та учительок, котрі пишуть, щоби їм вже не посилати часописи. „З великим жалем, пишуть вони, розстаємо ся зі своєю рідною ґазетою, але що-ж вдіяти, коли верхні власти не позволяють".

Вправи українських січових стрільців.

Дня 24. марта с. р. переходив перший раз улицями Львова великий відділ українських стрільців (120 осіб), з яких деякі були умундуровані. Похід в йшов з „Повітової Січи" і опинив ся на Кайзервальді, де відбули ся вправи. В поході і вправах брали участь делегати всїх „Січий" львівського повіта (22 особи), які є тепер на пожарничо-гімнастичнім і стрілецькім курсі. Вечером відбула ся для них і для численно зібраних стрільців безплатна вистава патріотичної драми Грінченка „За батька", яку відіграли аматори львівської „Січи" дуже добре і яка зробила на всіх велике враженє. Перед і по виставі виголосив до присутних довшу палку промову п. Черенко і п. Р. Дашкевич.

Де поділи ся рублї?

Бувший кацапський посол др. Микола Глїбовицький одержав перед кількома місяцями 20.000 рублів з Росії на привернене до житя померлої кацапської ґазети „Галичанин", а якось не видко анї „Галичанина" анї рублів анї Глїбовицького. Кацапи дуже зажурили ся, а Глїбовицький мовчить, бо міркує собі, що не було чим платити ся.

Відчит про Україну в Швайцарії.

Відчит про Україну мав недавно в швайцарськім місті Женеві невтомний трудівник для української справи професор Зелїб. Численна публика із зацікавленєм — як пишуть женевські французькі часописи — слухала гарно обробленого реферату про Україну, її історію, народ і його житє-бутє та про Шевченка і дивували ся, що — як пишуть часописи —: „у XX віці, коли найменша істота не скриєть ся перед оком науки, в тім самім віці цілий народ 33 міліонів душ, незвісний сьвітови й доси".

НОВИНКИ.

З широкого сьвіта.

Еміґрація з українських земель в Росії.

В остатних 4 роках богато еміґрує українських селян з Подільської і Бесарабської губернії до Америки — до Злучених Держав і до Канади. Гонить їх за море нужда, також як і наших братів з Галичини, Буковини та Угорщини. Ся еміґрація найшла свій вислів також в народній поезії. Подамо тут за київською українською ґазетою „Радою" одну таку пісню, яку співають в хотинськім повіті Бесарабської губернії (яка граничить з Галичиною через Днїстер коло борщівського повіта). Ось та пісня:

Канадачко, Канадачко,
Яка ти вродлива!
Не одная мати плаче,
Що сина зманила.
— Жінко моя, любко моя,
Що будеш робити?
Бо я їду до Канади
Гроший заробити.
— Господарю, чоловіче,
Що будеш ділати?
А хто-ж наші малі діти
Буде доглядати?
— Йди до церкви, моя жінко,
Богу помоли ся,
А я пійду до Хотїня
Шіфкарту купити.
Облили мя дрібні сльози,
Ні слова сказати,
Ой Бог знає, чи верну ся
До дому вмирати,

Заборона куреня для малолітних в Японії.

В Японії приняли недавно закон, котрий забороняє усім малолітним уживати тютюну. Доперва по скінченім 20-тім році житя може Японець курити тютюн. Закон предвиджує на случай переступленя великі кари. Навіть не вільно продавати тютюн малолітним, хоч би вони се робили на приказ родичів. Кари полягають на діймаючих грошевих пенях, котрі накладає ся також на родичів курячих дітий. На случай повтореня раз покараного куреня приходить кара вязниці.

Нагорода за зловлене злочинців.

Поліція в Дебречині на Угорщині розіслала стежні листи за виновниками замаху на мадярського грецько-католицького епископа Міклошія. Правительство визначило нагороду 30.000 кор., з того по 10.000 кор. за зловлене кождого виновника, а по 5.000 кор. для тих, котрі подадуть сліди, які ведуть до зловленя сих злочинців. Варта потрудити ся.

Коронні відзнаки в новій державі.

Альбанські коронні відзнаки виготовив на замовлене князя Віда професор Еміль Деплер з Берліна. Альбанська корона має десять луків, виложена зі середини білою матерією і має на вершку пятираменну звізду Альбанії, котра є також на державнім і торговельнім прапорі та на альбанськім орлі. На княжім плащи видніє двоголовий золотом тканий альбанський орел, з виставленим червоним язиком. Орел держить в кигтях по чотири блискавиці. На орлі уміщений гербовий щит з павом князів Відів на золотім поли, обведенім чорно-червоною обшивкою, — красками Альбанії.

Стріча короля з пяком.

З міста Мінхена (в Баварії, в Німеччині) доносять: Баварський король Людвик має звичай вечерами виходити на прохід улицями столиці Мінхена. Недавно один міщанин, що через день займав ся занадто довго нищенем алькоголю, приступив до короля і похитуючись на ногах, зачав говорити йому про „проклятї податки", що зростають з дня на день. При сім чи то, аби не впасти, чи, аби лучше промовити королеви до совісти, вхопив пяниця короля за ковнір і зачав ним потрясати. Надбіг полісмен і хотів пяного арештувати, але король вставив ся за ним: „Пусти, каже, дурня до дому; він завтра навіть не буде памятати, що нині з ним діяло ся".

ТОРЖЕСТВО 6-ЛІТНОГО ІСТНОВАНЯ

Братства сьв. Володимира, від 179 Р. Н. С. в Ст. Луїс, Мо.
відбуде ся
ДНЯ 26-го ЦЬВІТНЯ 1914 р.

Кождий член має з відзнакою явити ся о 8.30 рано в гали церковній а відтак в церкві, де буде посьвячуватись братський прапор. Член має явитись кождий, в противнім разі заплатить кару, яку братство на него наложить.

Ів. Заслоцький, предс.; М. Петровський, секр.

ПОЗІР! БРАТЯ І СЕСТРИ! ПОЗІР!

Тов. сьв. О. Николая, від. 68 в Мілвокі, Віс. устроює

ПЕРШИЙ БАЛЬ

в гали Бардер Менерсгоф, на нортсайд, 417 9-та улиця і Віннебеґа
В НЕДІЛЮ, 3-го МАЯ 1914 р.
Баль від год. 2-ої попол. до 11.30 вечером.
Вступ 25 цнт.

Просить ся місцеві і доокolичні Українські Товариства і Братства о ласкаву участь. За веселу забаву ручить

БАЛЕВИЙ КОМІТЕТ.

ПОВІДОМЛЕНЄ!

Щоби кождому з осібна не відповідати на листи, яких дістаю дуже богато в справі робіт, заявляю, що я не маю бюра праці, щоби вишукувати людям працю. я продаю землю під будову або готові доми будовані. А що місто Ґері є богате в фабрики, тому й кождий, хто тут поселить ся, роботою не журить ся. Отже подаю до загальної відомости, що мій „бізнес" не має нїщо спільного з вишукуванєм робіт ! — З поважанєм Йосиф Ярема.

В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ" можна дістати отсї книжки:

Ангельський хор, збірник народ.-церков. пісень під ноти ч. I.	25
Ангельський хор, часть II.	5
Америка	15
Хліб душі, латинськими буквами	84
Папір листовий з віцстами, один	2
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Бр. і Тов.	3
За Сестрою, повість	35
Страшна пімста	20
Смерть	10
Степові люди	15
Руський штукар, 212 гарних штук до забави	50
Русько-англійський тлумач	60
Страйк	20
Рицар і смерть	5
Хто з чого жиє	15
Які то є люди на земли, з 20 образками	50
Принц і нуждар, оповіданє	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Доля галицької сироти	5
Дещо про звірята	30
Дещо про права і суди	10
Еміґрант	15
Журавлї	10
З кого ся насьмівають, з того люди бувають. — Посол Петришин. — Молодий адвокат	10
Зуб за зуб	10
З ріжних нив	15
Казки за Циганів	10
Коротка історія Руси	10
Капітал і праця	10
Казки про Жидів	15
Книжочка рахункова	50
Марія	10
Оповіданє про Алї Бабу і сорок розбійників	20
Многострадальний народ	20
Напад на Січ	5
Дорога	1.70
Дорога, малий	1.00
Друг Душі	1.30
Горі імієм серце	1.10
Новий Завіт	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя	1.00
Хліб душі	60
Бог радость моя	$1.40
Хліб Душі	1.80
Хліб Душі, латинськими буквами	2.00
Молитвенник	1.80
Збірник найкрасних пісень церковних	10
Дорога, малий	32
Горі імієм серце	34
Коляди	15
Релігійні віровання	20
Поминник за померших	10

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ Руського Народного Союза.

РУСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ВИПЛАТИВ ПОСМЕРТНОГО ПО ЧЛЕНАХ І РІЖНИХ ЗАПОМОГ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ВІД ЧАСУ ОСНОВАНЯ ПО КОНЕЦЬ МАРТА 1914 р. СУМУ 1.090.954.28 (МІЛЇОН ДЕВЯТЬДЕСЯТЬ ТИСЯЧ ДЕВЯТЬСОТ ПЯТЬДЕСЯТЬ ЧОТИРИ ДОЛЯРІВ І ДВАЙЦЯТЬ І ВІСІМ ЦЕНТІВ, ОКРІМ ФОНДІВ НА НАРОДНІ ЦІЛИ.

РУСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — ПЕРША РУСЬКА НАРОДНА ЗАПОМОГОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ ПРИНИМАЄ В ЧЛЕНИ РУСИНІВ АБО ИНШИХ СЛАВЯН ДО 45 ЛІТ ЖИТЯ.

В разї смерти члена Р. Н. Союза платить на ціле посмертне $1000, на пів посмертного $500 — посмертної запомоги.

По смерти жінки члена або мужа члениці Р. Н. Союз платить $400 членови на ціле посмертне, а $200 членови на пів посмертного — посмертної запомоги.

	ціле посм.	пів посм.
За страчене одного ока	200	100
За страчене одної ноги	200	100
За страчене одної руки	400	200
За страчене обох очий	1000	500
За страчене обох ніг	1000	500
За страчене обох рук	1000	500

На случай коли член захорує на хронїчну невилїчиму слабість Р. Н. Союз платить членови з його посмертного по $100.00 річно.

На случай коли член находить ся в шпитали умово хорих Р. Н. Союз виплачує з посмертного члена по $150.00 річно запомоги на удержанє родини члена.

Всякі другі користи має член Р. Н. Союза, які приписує статут орґанізації.

Чиж не варто належати до Р. Н. Союза. Тож хто еще до тепер немав спосібности стати ся членом Р. Н. Союза, нехай старає ся вступити до Р. Н. Союза, але нині. Не відкладайте до завтра, — бо ніхто не знає чиє завтра.

В місцевости, де нема відділу Р. Н. С., закладайте нові відділи Р. Н. Союза і вписуйте ся в члени орґанізації.

По всякі інформації удавайти ся до місцевих Урядників Р. Н. Союза або до Гол. Предс. Р. Н. Союза на адресу: Mr. Dmytro Kapitula, Box 565, McAdoo, Pa.

Вписуйте дїти до „Руського Молодечого Союза", який приймає дїтий від скінченого одного року житя до 16 лїт нескінчених за оплатою 25 цнт. місячної вкладки. В разї смерти свого члена чи члениці Р. Мол. Союз платить родичам посм. запомогу: 1) За члена (членицю) від 1 скінченого року житя до 6 лїт нескінчених $100.00; 2) За члена (членицю) від 6 лїт скінчених до 16 повних лїт $300.00.

ГОЛОВНИЙ УРЯД Р. Н. СОЮЗА.

РЕКОРДОВЕ СПРАВОЗДАНЄ Р. Н. С.

за місяць марець 1914 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Братство сьв. О. Николая в Ґленвуд. Па.

В. 383. Грач Стефан, Коваль Михайло, Шеремета Теодор, Пужак Іван, Кореновський Іван, Витязь Дмитро, Жуковський Іван, Бухонок Николай, Гищак Василь, Жуковський Михайло, Фігель Николай, Кореновський Дмитро, Ковік Франко, Протьняк Теодор, Кічурчак Василь, Макар Лесьо.

Товариство ім. Тараса Шевченка в Карнеґі, Па.

В. 384. Василишин Олекса, Паляк Андрей, Чемний Михайло, Слівінський Стефан, Юшишин Демко, Мийнік Кость, Левчук Стефан, Дячун Карпо, Ластовецький Василь, Буртик Дмитро, Кошіль Андрей, Цибринський Петро, Гаврилюк Алексій, Чемна Анастазія, Левчук Єрина.

Тов. „Запорожська Січ" в Мінеаполіс, Мінн.

В. 385. Клантій Андрей, Шевчук Ілія, Орищин Іван, Чура Іван, Гумин Михайло, Стібак Сильвестер, Дзюбинський Михайло, Коцюба Йосиф, Забавський Ілія, Процай Іван, Пастушенко Григорій, Когут Василь, Сюркало Анастазія, Лісевич Анна, Язьлюк Петро.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Поримський Никола, Медзюх Михайло, Кузємчак Стефан, Чичила Іван, Квасньовська Теодозія.

В. 3. Шеремета Юрко, Кесєловський Яцко, Канюк Юрій, Волф Дмитро, Цуцура Анна.

В. 5. Чорняк Йосиф.

В. 7. Кот Михайло, Берницький Василь, Савчак Григорій, Дадура Михайло, Шашко Петро, Ковик Тимко, Тхорик Лешко.

В. 8. Бобовнік Григорій.

В. 11. Попович Юрко.

В. 12. Зелінка Онуфрій, Яцевич Андрей, Василенко Александер, Трембач Йоанна, Чегін Петро.

В. 13. Палюх Симеон.

В. 20. Квічала Іван.

В. 21. Кузмич Сєман.

В. 22. Бардак Григорій.

В. 23. Серветник Дмитро, Пальо Іван.

В. 27. Спирц Андрей.

В. 28. Бранка Юрко, Русин Йосиф.

В. 29. Пашкевич Стефан.

В. 30. Голяк Текля, Нутовтис Томаш.

В. 33. Гузила Николай.

В. 42. Прицхан Михайло.

В. 45. Слободзян Стефан, Шманда Іван, Гарасим Антін, Бережницький Іван.

В. 46. Чорний Яків, Яворчак Михайло, Бараняк Стефан.

В. 47. Рудакевич Олекса.

В. 48. Резмар Ігнац.

В. 52. Серединський Іван.

В. 53. Баран Порфирий.

В. 56. Когут Андрей, Чайка Дмитро Кондира Ілько, Кальмук Тимко, Купло Теодор, Восцяк Юрко, Папа Теодор, Сирило Василь.

В. 59. Зелінський Йосиф.

В. 64. Подольський Єфрем.

В. 67. Клянцко Анна.

В. 69. Глива Іван.

В. 70. Сінявський Петро, Дулина Михайло, Кирчів Теодор, Лазорко Пилип, Писарчук Андрій, Карчак Василь, Дуткевич Богдан.

В. 72. Кульматицький Юрко.

В. 76. Фурта Ілько, Харітон Теодор.

В. 78. Іздебський Іван, Медюх Юрко.

В. 79. Філяк Дмитро.

В. 80. Шулопата Николай.

В. 81. Букат Петро, Корчинський Андрей, Бугай Григорій.

В. 83. Коза Катерина.

В. 85. Касіян Йосафат.

В. 92. Калина Матвій.

В. 93. Гроцький Йосиф.

В. 95. Наливаний Николай.

В. 96. Павелко Петро.

В. 99. Мурмила Федько, Клак Каспер.

В. 102. Микитюк Іван, Карпінець Лука.

В. 103. Яценків Петро, Гринюк Михайло.

В. 104. Пахуцький Броніслав.

В. 105. Стебелський Іван.

В. 106. Марчук Никола, Вільчинський Николай, Ференц Василь, Колодій Максим, Турчиновський Іван, Гжим Броніслав, Шиховський Людвик.

В. 107. Кавулич Петро.

В. 110. Костик Іван.

В. 111. Щепанський Никола.

В. 113. Височанський Іван, Баран Онуфер.

В. 114. Хорват Іван, Дудвич Михайло.

В. 115. Гіль Йосиф, Матляк Петро.

В. 117. Угорчак Семан.

В. 120. Виклич Сташко.

В. 122. Слобода Анна.

В. 126. Ружанич Андрей, Ружанич Марія.

В. 127. Жуковський Стефан, Спайчук Николай, Сабадаш Михайло.

В. 128. Шимчак Стефан.

В. 129. Коруць Юрій.

В. 132. Семчишин Іван, Ганяк Николай, Клопотовський Петро, Пента Іван.

В. 133. Вакулінський Василь, Літинський Андрей, Ковальчук Еміль, Руришин Гринько Вакулінський Антін.

В. 134. Спонток Юрко.

В. 135. Дрозд Николай, Станько Тимко.

В. 140. Нєсцюр Михайло, Синчак Юрко, Мательський Андрей.

В. 145. Іванець Михайло.

В. 147. Біленький Григорій.

В. 151. Шмуль Тацiяна, Мешко Катерина, Соха Катерина, Бохно Марія.

В. 152. Тимко Зузанна.

В. 153. Цуркович Андрей.

В. 155. Тереденко Григорій, Стечишин Стефан, Шило Петро, Сетнік Іван.

В. 156. Коваль Іван, Химка Андрей, Станько Петро, Кулиняк Наталка, Заставна Анна.

В. 157. Сенько Олекса (мол.).

В. 158. Книгницький Йосиф, Галіщук Василь, Сурма Ізидор.

В. 161. Якубовський Михайло.

В. 162. Іванyса Теодор, Кордунєль Дмитро.

В. 169. Іваник Василь, Петрунчак Михайло.

В. 170. Грочин Михайло.

В. 172. Макель Михайло, Коцінський Йосиф, Котик Дмитро, Горват Іван, Навосел Іван.

В. 175. Костецька Текля.

В. 178. Шухват Катерина, Лінська Єфрозина, Гуцуляк Йоанна.

В. 182. Верешак Йосиф.

В. 184. Бак Стефан.

В. 185. Гронський Семен.

В. 187. Мазур Николай.

В. 188. Сич Николай.

В. 190. Матвіїшин Лукаш, Шух Григорій.

В. 191. Римарчук Михайло, Телячка Михайло, Гучко Іван.

В. 192. Корендович Олекса, Осичка Іван, Політило Ілько, Васильків Василь, Гладкий Василь, Вівчар Петро, Ковалик Оленка, Сорока Магда, Корбило Юрко, Прийма Онуфрій, Глемод Максим, Ангел Олекса.

В. 194. Шмигіль Марія.

В. 195. Якимик Петро.

В. 196. Ланцос Михайло, Чіґас Юрко.

В. 199. Секмар Іваньо Юлія.

В. 204. Базар Іван, Кореляк Юстина.

В. 207. Цицак Яськo, Цицак Сташко.

В. 209. Клебан Теодор.

В. 211. Мельник Михайло.

В. 213. Ониськів Роман, Шольвіра Никола.

В. 215. Томасікевич Йосиф, Мазуркевич Володимир.

В. 216. Шараварко Юліянна.

В. 217. Кучмій Григорій.

В. 218. Мулярчик Йосиф.

В. 219. Дяків Федьо.

В. 221. Фаберський Йосиф, Дубас Іван.

В. 222. Мильон Іван.

В. 223. Мозола Михайло.

В. 227. Поронович Титус.

В. 229. Топольніцький Йосиф, Сливяник Павло, Чобіт Іван, Фечишин Гринько, Маркович Йосиф, Пендзьола Николай, Смоленич Андрей, Баковський Михайло, Маркович Стефан.

В. 231. Саган Никола, Дощак Гнат.

В. 232. Кравець Текля.

В. 233. Трембовецький Іван, Заячук Юрій.

В. 234. Чех Михайло, Горняткевич Михайло.

В. 236. Марплів Наталія, Пагребецька Павліна.

В. 237. Блашкевич Григорій, Кінька Іван, Даців Іван.

В. 238. Кіндратів Стефан.

В. 239. Турчиняк Тацька, Коваль Текля, Ранко Анастазія, Підберезна Марія, Турчиняк Марія, Тоганчин Антін, Рибак Михайло, Зубрицький Теодор, Поперечний Кость.

В. 240. Зуль Матрона.

В. 242. Ільків Василь, Коротош Михайло.

В. 244. Сушко Дмитро, Кілик Грицько.

В. 245. Лещишин Ілько.

В. 246. Цалковський Михайло.

В. 247. Мацей Іван, Данило Федьо.

В. 249. Шарандак Іван, Іванів Федор.

В. 250. Сарахман Михайло.

В. 257. Авґустин Йосиф, Смиричинський Никола, Мельник Олекса.

В. 259. Миляник Ілія.

В. 260. Крижановський Йосиф.

В. 261. Михайло Марія, Боднар Марія.

В. 270. Швец Петро, Мазур Михайло, Турчинський Михайло.

В. 273. Лешняк Теодор, Квятановський Филип, Гречин Антоній.

В. 276. Марплів Федьо.

В. 277. Ходоровський Прокіп, Праців Катерина.

В. 278. Кучів Федьо, Гавришків Ігнатий (Якима), Гавришків Семко, Яворський Василь.

В. 288. Музика Іван, Паламар Михайло, Добровський Іван, Захарко Николай.

В. 289. Амбразевич Панько, Мегоровський Михайло, Титко Демко, Олексюк Дамян, Горбатий Василь, Савіцький Стефан.

В. 292. Яринська Марія.

В. 294. Пліпка Іван, Гишта Михайло, Алечко Теодор.

В. 297. Софко Іван.

В. 299. Грибіш Михайло, Бучковський Дм.

В. 300. Кендзєра Дмитро.

В. 301. Кмець Адам, Павук Филип, Підлісний Павло.

В. 303. Гультай Тимофій, Куцик Николай, Ранковецький Ілько (Леся).

В. 304. Михайлечко Николай.

В. 310. Діль Ева, Гомбіта Марія, Пачак Голена.

В. 311. Венґжиновська Марія.

В. 312. Тобелєвський Йосиф, Закшевський Петро.

В. 313. Цупік Анна, Збойовська Анна.

В. 314. Мудрик Марія.

В. 316. Олійник Іван, Бомбуровський Йосиф, Швец Николай, Юган Никола.

В. 317. Цимбала Дмитро, Гуменний Іван, Рипка Єфіля.

В. 318. Зембик Теодорка.

В. 319. Кеселичак Феся, Паляниця Андрій.

В. 322. Гавриш Миколай.

В. 324. Бабяк Олекса, Захарчук Анна.

В. 326. Дума Йосиф.

В. 327. Фесолович Лука Ґац Михайло, Кобзістий Никола, Стефаняк Іван.

В. 328. Шафранська Александра.

В. 329. Веляник Михайло, Кучер Онуфрій, Мельниченько Василь, Шпук Микита, Чаплінський Максим, Марчук Дмитро, Буґера Яким, Шевчук Филімон, Остапюк Василь, Данилів Іван, Крук Іван, Присяжнюк Андрей.

В. 332. Григорчук Єрина, Бриґіда Анастазія, Захарків Анна, Пруґар Параскевія, Бриґіда Руська.

В. 337. Конопельська Каська.

В. 338. Лабойко Емілія, Фалїбота Іван, Кухта Іван, Куць Андрей.

В. 339. Гребович Петро, Кудла Марія.

В. 347. Бартоп Йосиф, Лис Ілія.

В. 348. Дюбів Никола, Лобас Михайло, Гарматюк Лука, Шельвах Василь, Лисогір Василь.

В. 350. Токар Анна.

В. 352. Якубик Розалія, Гаврилечко Феся.

В. 353. Слївінський Стефан.

В. 355. Сенько Василь, Хомик Василь.

В. 357. Лободинський Теодор.

В. 359. Чайка Василь, Кліш Дмитро, Круцько Григорій, Чайка Павло, Ольха Михайло.

В. 360. Кобза Фелікс, Біян Войцех.

В. 361. Цепко Анастазія.

В. 363. Пархуц Роман, Василик Василь, Менцінський Теодозий, Кубарик Іван.

В. 365. Гевко Гнат.

В. 369. Коцюбінський Дмитро.

В. 370. Швец Яків, Вадзук Катерина.

В. 371. Будник Василь, Боґда Іван.

В. 372. Павич Пилип, Добранський Стефан.

В. 374. Пляскін Петро, Мельничук Андрей.

В. 375. Гірняк Анна.

В. 376. Лупацій Пилип.

В. 377. Гарджієвська Гельна, Замора Ксеня, Томків Катерина, Станкевич Войтіх.

В. 378. Подоляк Михайло.

В. 379. Слївінський Никола, Кобза Теодор.

В. 382. Скальська Марія.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИСТУПИВШІ.

В. 1. Полиняк Теодор, Куртий Іван, Гардаш Тимко, Маптан Стефан, Яким Олекса, Хлєбовський Йосиф.

В. 6. Молнар Михайло (Михаіл), Ковач Васьль Івану, Кіда Микола.

В. 33. Васковський Іван.

В. 42. Сарафин Стефан.

В. 47. Боберський Петро, Колодійчак Юрій, Карасек Йосиф, Машак Стефан.

В. 56. Серветник Дмитро, Шафран Антоній.

В. 57. Лісовський Антоній.

В. 75. Шесняк Гаврило.

В. 76. Цинух Теодор.

В. 91. Настюк Стефан.

В. 92. Хмільовський Олекса.

В. 105. Чиш Михайло.

В. 107. Винклер Семен.

В. 121. Орловський Іван, Тантала Олекса, Гера Павло.

В. 126. Лешко Михайло, Лешко Юлія.

В. 133. Патрунишин Іван, Орнавка Тимофтей, Федорович Олекса.

В. 135. Поточний Іван, Завойський Гриць (Гаврило).

В. 136. Пришка Михайло, Мурин Михайло.

В. 140. Фордишка Николай.

В. 141. Кравецький Іван.

В. 153. Претка Данько.

В. 170. Марцішин Филип, Улицький Василь, Пісецький Василь, Росолюк Іван, Гарматюк Іван, Микитишин Михайло.

В. 179. Зембік Іван, Ілечко Василь, Стажків Григорій.

В. 193. Щурик Михайло.

В. 194. Шклярик Антін.

В. 218. Горват Андрей.

В. 224. Сулин Михайло, Сулин Йосиф, Сурім Сулин Іван, Гошко Михайло, Сулин Матвій.

В. 237. Хорушко Петро.

В. 241. Валак Анастазія.

В. 250. Запоточний Андрей, Боднар Михайло II., Шедний Іван.

В. 253. Худик Миколай, Пукач Михайло.

В. 273. Каппор Яким.

В. 307. Генсіровська Марія.

В. 325. Касперик Іван, Глуля Антін.

В. 326. Стахів Николай, Стахів Іван, Міклющак Андрей.

В. 341. Цвинар Михайло.

В. 369. Федорчук Іван.

ЧЛЕНИ ПРИСТУПИВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 2. Майчак Іван.

В. 8. Кердель Михаіл.

В. 22. Гундич Мирон.

В. 37. Василюка Роман.

В. 50. о. Василевич Тимофтей.

В. 78. Крисак Михаіл.

В. 85. Ростачкий Іван.

В. 133. Телевяк Панько, Цюпира Іван.

В. 157. Хома Николай.

В. 160. Білоус Петро.

В. 170. Савка Юлія, Савка Андрей.

В. 175. Ганяк Петро.

В. 183. Костецький Василь.

В. 187. Драган Йосиф II., Дроган Ольга.

В. 195. Астряб Андрей.

В. 213. Пастущак Теодор.

В. 218. Нукан Максим.

В. 221. Горічко Павло.

В. 226. Кіршак Дмитро.

В. 228. Голла Саломія.

В. 239. Лебіщак Антоній.

В. 244. Бончак Іван.

В. 289. Федина Теодор.

В. 292. Антошків Петро.

В. 296. Зілінський Петро.

В. 330. Юган Василь, Микитко Василь.

В. 334. Білобрам Іван.

В. 336. Литвак Ігнатий.

В. 338. Дацко Николай, Балоґ Михайло.

В. 347. Замойський Григорій.

В. 360. Коробій Іван.

В. 364. Брик Станислав.

В. 372. Бемко Стефан.

В. 378. Бац Миколай.

В. 384. Василишин Гаврило, Семянчук Вас.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИЧЕРКНЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Коніцький Антін, Цінґер Іван, Ґіґович Юзефа, Кундрий Іван, Езьорський Казимир.

В. 3. Дзендзель Петро.

В. 6. Візичканич Петро, Восковець Дмитро Юрів.

В. 7. Волшина Ваврик.

В. 14. Березик Ігнатий, Марченя Іван, Горват Кароль, Дзюбин Еміліян.

В. 16. Дутко Демко, Квочка Іван, Малцовський Юрий, Папиичак Юрий, Рабала Ілько, Виґанич Андрій, Тхір Антін, Легоцький Стефан.

В. 23. Кичинка Михайло, Ружичка Михайло, Врубель Беля.

В. 27. Баландович Петро.

В. 28. Сумич Лешко, Вуйцік Іван, Журат Стефан, Михалишин Антошко, Бурила Григорій, Бурак Павло, Ладика Михайло, Андруцішук Григорій, Кіцак Ілько, Гричишин Михайло.

В. 29. Федяк Григорій, Борецький Стефан, Турнак Іван.

В. 30. Доброняк Павло.

В. 31. Кус Кость.

В. 33. Ярось Іван, Іванець Петро, Перун Гриць, Коваль Михайло, Гладиш Іван, Гриценяк Іван, Предомирський Антін, Гутник Михайло, Дробат Дмитро.

В. 34. Пебло Юрій.

В. 37. Дунда Василь, Жеребний Андрей.

В. 38. Коваль Семен.

В. 41. Гривна Андрей.

В. 42. Рушняк Антін.

В. 45. Гумін Франц.

В. 47. Мошора Стефан, Фізор Михайло.

В. 48. Козимчак Антін.

В. 49. Янкевич Антін.

В. 53. Радоцинський Никола.

В. 57. Смей Стефан.

В. 58. Каня Йосиф, Олійник Юрій, Скиба Іван, Ковтун Семко, Майор Андрій, Пиш Гаврило.

В. 67. Куйбіда Яким.

В. 70. Кічак Антін.

В. 73. Рутковський Александер, Брезіцький Володимир.

В. 78. Прокопий Іванек, Нечистий Антоній, Чичило Андрей, Близнюк Николай, Палинський Петро, Гевюк Николай, Левко Юрко (стар.).

В. 79. Тимінський Андрій.

В. 80. Кьованич Юрій (стар.).

В. 81. Мокрій Гринько.

В. 85. Проць Михайло.

В. 90. Цио Михайло, Яремій Михайло, Бенкалович Василь, Терниклюк Гаврило, Кобан Михайло, Яромій Андрей, Полянчин Федор.

В. 91. Комонецький Теодор, Кравчук Стефан, Дорик Прокіп, Лешко Теодор.

В. 92. Федорів Луць, Білявус Казимир.

В. 98. Гевчук Григорій, Рабала Петро, Онипсик Іван.

В. 99. Фелів Василь, Адамський Михайло, Конопацький Антін, Білий Михайло, Демчишин Йосиф, Коцистинський Іван, Білаш Олекса.

В. 104. Волошин Григорій, Скарицький Мик.

В. 108. Лакуста Василь, Панчишин Прокін, Прийма Григорій, Опир Проць.

В. 109. Данець Владислав.

В. 111. Лацик Павло, Лацик Стефан, Прокопчак Андрій, Мацей Дмитро, Гладю Стефан.

В. 112. Паламар Марія.

В. 118. Оротила Параска.

В. 119. Бігун Андрій.

В. 120. Шевц Василь, Саламашак Іван, Джула Іван.

В. 122. Дучко Зузанна.

В. 123. Іванина Кость.

В. 124. Горобовий Михайло (с. Івана).

В. 128. Гусар Клемен, Санужак Йосиф, Шистак Павло.

В. 129. Докля Дмитро.

В. 130. Будній Теодор.

В. 131. Пех Марія, Голат Піда, Крупка Ілія, Лачак Анна.

В. 135. Кван Михайло.

В. 139. Олексяк Іван, Романчак Йосиф.

В. 140. Хіт Василь.

В. 141. Подгородецький Іван, Добрянський Яцко Яворський, Кавчук Дмитро, Романович Яворський Михайло.

В. 142. Боднар Ілько.

В. 143. Яким Гриць.

В. 144. Крицун Іван, Волощук Лев, Радомський Стефан.

В. 145. Мельник Іван.

В. 146. Тригук Михайло.

В. 147. Щерблюк Савка.

В. 151. Махнич Настя.

В. 152. Яночко Єлисавета.

В. 153. Похвилинь Михайло, Петричко Іван, Ленко Николай, Арендарчик Николай.

В. 155. Гирча Іван.

В. 156. Ситар Іван.

В. 160. Дяк Ірина, Претика Анна.

В. 162. Бучинський Іван, Насіпник Анна.

В. 163. Данило Стефан.

В. 164. Ролак Іван.

В. 168. Бардаль Тома, Притика Кузь.

В. 170. Равлїнко Лупь.

В. 172. Кононінський Іван, Романчак Петро.

В. 175. Романець Яким, Лапановський Осип.

В. 176. Гринишин Стефан.

В. 179. Григорчук Антін, Гаврилюк Григ.

В. 184. Паленчар Георгій.

В. 187. Сава Іван.

В. 188. Стахурський Андрей.

В. 190. Ференц Юліян.

В. 191. Цимбалістий Тимко.

В. 194. Менюк Дмитро, Юревич Стефан.

В. 200. Скоренький Олекса.

В. 203. Мигаль Людвик.

В. 209. Павлюх Григорій.

В. 216. Струшевич Йосиф.

В. 217. Третяк Василь.

В. 219. Лонишин Андрій.

В. 222. Беднаровський Владислав.

В. 223. Віхот Ілько.

В. 225. Стецик Михайло, Данилів Онуфрій, Конюшак Михайло, Пінчак Стах, Савусяк Мик.

В. 227. Грицковян Семко.

В. 229. Головчак Матрона.

В. 231. Шнайдер Павло, Парасєвич Віктор, Галан Френк, Воловець Олекса.

В. 234. Марунчак Петро, Сташко Тимко, Кінащук Гнат.

В. 237. Воляньский Михаіл, Ворончак Николай, Ільницький Михаіл.

В. 238. Шикула Петро.

В. 239. Кость Іван, Муха Стефан, Мошуманський Яків, Гнида Дмитро.

В. 240. Кукла Анна, Пилипяк Ксеня, Пілїсна Олена, Боруцька Анна.

В. 244. Машлюх Максим.

В. 245. Війтович Іван.

В. 246. Шелист Стефан, Ольховий Пилип, Лисогір Петро.

В. 247. Доманський Павло, Косовський Гриць.

В. 248. Мураний Степан.

В. 249. Секела Маріянна.

В. 250. Шалюґа Михайло, Бобер Андрій, Станко Василь, Янчишин Іван, Кренца Михаіл І., Гловацька Юстина.

В. 256. Щеґельський Іван, Шильчак Михайло, Шица Йосиф, Русин Ілько, Пушканич Іван, Павелко Михайло І., Павелко Михайло II., Павелко Андрей, Лопушанський Стефан, Лопушанський Іван, Кравець Василь, Кравець Николай, Комарницький Антін, Горяк Іван, Галєвич Николай, Голюк Стефан, Гавай Іван.

В. 258. Фелак Іван.

В. 260. Хома Антін, Віницький Антоній, Заверуха Василь.

В. 268. Хомяк Френк, Кащак Іван, Дулеба Дмитро.

В. 271. Гладиш Франко, Сідлецький Петро, Фаюрник Александер, Хемний Іван.

В. 272. Радик Василь (мол.), Радик Василь (стар.).

В. 273. Михаловський Михаіл.

В. 274. Циганяк Василь.

В. 275. Журав Параскевія.

В. 276. Гімон Григорій, Фнїстрян Антін.

В. 278. Гнат Юрко, Дністрян Федьо (Сави).

В. 279. Бухвак Федор.

В. 282. Лисак Стефан.

В. 292. Піґон Дмитро, Михалішин Григорій.

В. 297. Онищук Іван.

В. 298. Музичка Іван.

В. 300. Коваль Василь.

В. 301. Край Павло, Зінчук Юліян.

В. 304. Луянчій Людвик, Дєркорн Михайло.

В. 306. Цалік Іван.

В. 307. Лисищин Катерина, зам. Дзідзіняк.

В. 308. Топоринський Василь, Шаланін Петро.

В. 319. Марусяк Прокіп.

В. 320. Давид Йосиф, Крижановський Ник.

В. 323. Колеґа Дмитро.

В. 325. Воляньский Петро, Грач Іван.

В. 328. Шафранська Фотина, Чипак Андрей.

В. 333. Візняк Іван.

В. 336. Марад Николай.

В. 339. Ґібайло Іван.

В. 340. Роман Стефан, Дулик Василь, Безушко Дмитро, Меленчук Андрій, Копилець Іван (с. Яна).

В. 341. Богайчик Григорій.

В. 342. Капраль Николай.

В. 351. Кутянський Николай, Кошоруба Те…

В. 353. Тюхтій Стефан.

В. 354. Ханас Юрко, Мончка Казимир, Ш… ковський Йосиф.

В. 360. Давид Андрій.

В. 362. Білан Кирило, Гунєта Сенько, Ка… Іван.

В. 365. Гринай Николай, Кузик Демко.

В. 367. Яйцький Михайло, Попович Михай…

В. 369. Кісіль Петро, Пукас Юрій.

В. 370. Дутчак Кость, Тіньший Григорій.

В. 373. Сланта Анна.

В. 374. Дзєніс Станіслав.

В. 375. Фака Текля, Уляи Катерина, Ши… Анна.

В. 376. Матковський Іван, Петрович Оле… Ковальчук Николай, Меклеч Сидор, Лештин О…

В. 377. Сопрун Станислав.

В. 380. Паштір Михайло.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ.

В. 10. Цимбала Аким.

В. 12. Астряб Андрей.

В. 22. Пригорський Йосиф.

В. 45. Вишиванюк Федор.

В. 49. Прийма Тимко.

В. 54. Зоммар Прокін.

В. 55. Телевяк Панько, Василишин Гаври… Семянчук Василь.

В. 56. Ворик Іван.

В. 63. Драган Ольга, Драґан Йосиф II.

В. 66. Савка Андрей.

В. 70. Хомяк Теодор.

В. 90. Волчанський Іван.

В. 91. Басцюк Василь, Морозович Стефан.

В. 92. Мудрий Адам.

В. 102. Литвак Ігнатій.

В. 117. о. Ардан Іван, Білобрам Іван, … стецький Василь.

В. 124. Брянка Іван.

В. 133. Білоус Петро.

В. 136. Мурин Михайло, Хома Николай.

В. 158. Настюк Семан.

В. 163. Бац Миколай.

В. 168. Цюпира Іван.

В. 178. Слунецький Іван.

В. 182. Артимович Михаіл.

В. 185. Ростачкий Іван.

В. 192. Білий Володимир.

В. 194. Брик Станислав.

В. 225. Янчак Я. Адам, Товарницький Фр…

В. 226. Дацко Николай.

В. 239. Захарчук Василь, Табахарник Вас…

В. 250. Заґротнічек Григорій, Зімняк Те…

В. 267. Голла Саламія (Швец).

В. 268. Балоґ Михайло.

В. 271. Вітушинський Василь.

В. 298. Кіршак Дмитро.

В. 306. Тарас Аксентий.

В. 360. Карбівник Василь, Василюка Ром…

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 1. Єзуско Іван.

В. 3. Жеґестівський Дмитро.

В. 28. Стець Владислав.

В. 40. Кравець Антоній.

В. 61. Алщо Михайло.

В. 78. Гербут Яків.

В. 86. Рибчак Никола.

В. 174. Семет Іван.

В. 192. Саламаха Ксеня.

В. 260. Хома Іван.

В. 261. Елзар Марія.

В. 273. Максимів Прокіп.

В. 276. Дністрян Василь.

В. 301. Штандара Антін.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю лютім 1914 р. було членів в Р. Н. Союзі 19…

В місяцю марті 1914 р. приступило нових членів до Р. Н. Союза

В місяцю марті 1914 р. принято наново в члени Р. Н. Союза

В місяцю марті 1914 р. принято з переступними листами

Разом 20…

В місяцю марті 1914 р. суспендовано за неплаченє місячних вкладок

В місяцю марті 1914 р. вичеркнено за неплаченє місячних вкладок

В місяцю марті взяло переступні листи

В місяцю марті 1914 р. померло

Разом

Число членів Р. Н. Союза в Америці з … цем марта 1914 р. виносило **20.002**.

В місяцю марті 1914 р. Р. Н. Союз побі… шив ся о **208** членів.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Р. Н. С… юза в Америці повинен пильно прочитати і неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в новисшім рекордовім сп… возданю як суспендовані або вичеркнені за … плаченє місячних вкладок чи з инших прич… згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і далї бути членами Р. Н. Союза, мусять зголо… ти ся в протягу сего місяця (цьвітня) до сво… відділів і вписати ся наново, заплативши всї … вкладки і залеглости до місцевої каси на р… відділових урядників. Як сего не зроблять … кінця цьвітня 1914 р., то в маю 1914 р. м… сять виповняти нові декларації, єсли хотять б… ти членами, подібно, як кождий новий кандида… Ті знов члени, котрі в місяцю марцю 1914 р. вз… ли переступні листи, а ще доси не зголосили … до якогось иншого правно істнуючого відділу … Н. Союза в Америці, мають се зробити в місяц… цьвітню 1914 р. бо на другий місяць, т. є. маю 1914 р. вичеркне ся їх з членів орга… зації, а тоді вони можуть бути приняті до Р. … Союза тілько на підставі нових декларацій.

Д. Капітула, гол. предс. Р. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. Р. Н. С.

РОДИМЦЇ! ПРИСТУПАЙТЕ ГРО… МАДНО ДО РУСЬКОГО НАРОДНОГ… СОЮЗА! ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДЇТИ Д… РУСЬКОГО МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА… ЗАБЕЗПЕЧУЙТЕ СЕБЕ І СВОЇХ РІД… НИХ НА ЧОРНУ ГОДИНУ!

Головний Уряд „Р. Н. Союза".

Предсідатель:
Дмитро Капітула,
Box 565, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Білик,
1710 W. 44th St., Chicago, Ill.

Місто-предсідатель:
Василь Суван,
Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
Михайло Угорчак,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin Sts., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
О. В. Балог,
550 John St., Whiting, Ind.
Стефан Милянович,
193 Grand St., Jersey City, N. J.
Йосиф Ялечко,
Box 156, Ramey, Pa.

Радні:
Іван Глова,
521 N. Shamokin St., Shamokin, Pa.
Николай Ваверчак,
720 Charles St., Perth Amboy, N. J.
Володимир Каськів,
56 Sussex Str., Jersey City, N. J.
Петро Мотало,
1436 W. Erie St., Chicago, Ill.
О. Мирон Данилович,
11 Chmelnicky St., Ansonia, Conn.
Андрій Гальчак,
237 Churchil St., McKees Rocks, Pa.

Редактор „Свободи":
Осип Стеткевич,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Завідатель „Свободи":
Андрій Савка,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Головна Канцелярія „Р. Н. Союза" находить ся під числом 83 Grand St. (у власнім домі) Jersey City, N. J.

Просьвітна Комісія.

Др. В. Сіменович, предсідатель,
4105 N. Avers Ave. Chicago, Ill.
І. Горбаль, касієр,
135 Main St., Derby, Conn.
Е. Струтинська, секр.,
714 Bickerdike St., Chicago, Ill.
О. В. Балог,
550 John St., Whiting, Ind.
Д. Андрейко,
147 Broad St., New Britain, Conn.
Др. І. Копистянський,
W. Pine St., Shamokin, Pa.
О. Павчак,
68 N. 8 St., Brooklyn, N. Y.

ВСІМ ЧЛЕНАМ Р. Н. СОЮЗА. ВСІМ ПРИХИЛЬНИКАМ НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ І ВСЬОМУ РУСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВИ СКЛАДАЄ З НАГОДИ ВЕЛИКОДНИХ СЬВЯТ СВОЇ НАЙЩИРІЙШІ ЖЕЛАНЯ — ГОЛОВНИЙ УРЯД Р. Н. СОЮЗА.

ВІД ПР. КОМІСІЇ Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ.

З нагоди надходячих Сьвят шлемо всім нашим членам, читачам і прихильникам щиросердечний привіт:

„ХРИСТОС ВОСКРЕС"!

РОЗМЕТ Р. Н. СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ ЦЬВІТЕНЬ 1914 р.

Член на ціле посмертне платить $1.25 а на половину посмертного 73 цнт.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Климентій Новіцький, член від. 3. Вступив до Р. Н. Союза 1-го липня 1897 р. Походив з села Йорна, повіт Грибів, Галичина. В наслідок потовченя помер дня 15-го лютого 1914 р.

Анна Підлипчак, члениця від. 4. Вступила до Р. Н. Союза дня 31. серпня 1911 р. Походила з міста Джерзи Сіти, Н. Дж. Сполучені Держави. Померла на сухоти дня 30-го січня 1914 р.

Іван Гамарський, член від. 5. Вступив до Р. Н. Союза дня 30-го червня 1913 р. Походив з села Гиба, стол. Унґварська, Угорщина. Зістав забитий в майнах дня 5-го лютого 1914 р.

Іван Спирць, член від. 27. Вступив до Р. Н. Союза дня 24-го падолиста 1913 р. Походив з села Радожиць, пов. Сянок, Галичина. В наслідок потовченя в майнах помер дня 20-го лютого 1914 р.

Іван Денко, член від. 63. Вступив до Р. Н. Союза дня 21-го грудня 1902 р. Походив з села Бересько, пов. Сянок, Галичина. Помер на удар серця дня 5-го лютого 1914 р.

Семен Напованець, член від. 65. Вступив до Р. Н. Союза дня 4-го жовтня 1903 р. Походив з села Поляни Сур., пов. Сянок, Галичина. В наслідок потовченя падаючи з моста колейового помер дня 19-го січня 1914 р.

Василь Габлюх, член від. 86. Вступив до Р. Н. Союза дня 28-го червня 1913 р. Походив з села Грушівка, пов. Березів, Галичина. Помер на сухоти дня 3-го січня 1914 р.

Стефан Ілик, член від. 102. Вступив до Р. Н. Союза дня 22-го січня 1905 р. Походив з села Ляшки Муров., повіт Старе Місто, Галичина. Помер на сухоти дня 7-го лютого 1914 р.

Михайло Седлацький, член від. 126. Вступив до Р. Н. Союза дня 25-го мая 1911 р. Походив з села Шебна, повіт Ясло, Галичина. В наслідок потовченя помер дня 28-го січня 1914 р.

Теодор Сирко, член від. 171. Вступив до Р. Н. С. дня 21-го жовтня 1907 р. Походив з села Санічок, повіт Сянок, Галичина. В наслідок заданої рани в бійці помер дня 4-го падолиста 1913 р.

Зузанна Дзвонік Ілльо, члениця в. 199. Вступила до Р. Н. Союза дня 19-го вересня 1908 р. Походила з села Сольмош, стол. Унґварська, Угорщина. В наслідок запаленя померла дня 25-го грудня 1913 р.

Яків Мазурик, член від. 234. Вступив до Р. Н. Союза дня 12-го марта 1909 р. Походив з села Псари, повіт Рогатин, Галичина. Помер на запалене дня 23-го січня 1914 р.

Матрона Дністрян, члениця від. 236. Вступила до Р. Н. Союза 28. цьвітня 1913 р. Походила з села Михнова, пов. Турка, Галичина. Померла на запалене дня 17-го лютого 1914 р.

Андрій Гільцянський, член від. 249. Вступив до Р. Н. Союза 22-го грудня 1913 р. Походив з села Береги Гірні, пов. Ліско, Галичина. Помер дня 3-го лютого 1914 р. на параліж.

Іван Пачата, член від. 269. Вступив до Р. Н. Союза 27-го січня 1910 р. Походив з села Кромняк, столиця Тенес, Угорщина. Зістав забитий треном дня 28-го січня 1914 р.

Антоніна Дикий, члениця від. 275. Вступила до Р. Н. Союза 12-го цьвітня 1910 р. Походила з села Добриков, ґубернія Варшавська, Росія. Померла на сухоти дня 18-го лютого 1914 р.

Алексій Шамрило, член від. 277. Вступив до Р. Н. Союза 25. марта 1910 р. Походив з села Свобода, пов. Ярослав, Галичина. В наслідок побитя в роботі помер дня 27-го січня 1914 р.

Іван Єзусно, член від. 1. Вступив до Р. Н. Союза дня 25-го грудня 1904 р. Походив з села Полянка, стол. Бардіїв, Угорщина. Помер на удар серця дня 3-го марта 1914 р.

Дмитро Жеґестовський, член від. 3. Вступив до Р. Н. Союза дня 27-го лютого 1907 р. Походив з села Мохначка, пов. Новий Санч, Галичина. Помер на сухоти дня 3-го марта 1914 р.

Іван Бальо, член від. 23. Вступив до Р. Н. Союза дня 23-го мая 1911 р. Походив з села Палове, стол. Нат Курош, Угорщина. Помер на запалене дня 14-го лютого 1914 р.

Стефан Стависький, член від. 34. Вступив до Р. Н. Союза дня 9-го мая 1905 р. Походив з села Спітниця, пов. Грибів, Галичина. Помер на сухоти дня 10-го лютого 1914 р.

Михайло Алло, член від. 61. Вступив до Р. Н. Союза дня 11-го грудня 1904 р. Походив з села Натимевсї, стол. Земплинська, Угорщина. Помер на астму дня 23-го лютого 1914 р.

Янов Гербут, член від. 78. Вступив до Р. Н. Союза дня 1-го липня 1903 р. Походив з села Богуша, пов. Новий Санч, Галичина. Помер на сухоти дня 16-го лютого 1914 р.

Никола Рибчак, член від. 86. Вступив до Р. Н. Союза дня 29-го мая 1913 р. Походив з села Улюч, пов. Березів, Галичина. Помер через побитє в майні дня 12-го марта 1914 р.

Антін Грибіш, член від. 143. Вступив до Р. Н. Союза дня 30-го жовтня 1906 р. Походив з села Бібка, пов. Ліско, Галичина. Помер на запалене дня 10-го лютого 1914 р.

Йосиф Демкович, член від. 162. Вступив до Р. Н. Союза дня 24-го падолиста 1908 р. Походив з села Добра, пов. Сянок, Галичина. Втопив ся в шафті в майнах дня 18-го лютого 1914 р.

Іван Семет, член від, 174. Вступив до Р. Н. Союза дня 24-го цьвітня 1912 р. Походив з села Лозіно, стол. Земплинська, Угорщина. Помер через задушене газом в майнах дня 3-го марта 1914 р.

Марія Елізар, члениця від. 261. Вступила до Р. Н. Союза дня 30-го падолиста 1910 р. Походила з села Босковець, стол. Унґварська, Угорщина. Померла на запалене дня 19-го марта 1914 р.

Прокіп Максимів, член від. 273. Вступив до Р. Н. Союза дня 31-го мая 1907 р. Походив з села Стара Міщина, повіт Скалат, Галичина. Помер на сухоти дня 8-го марта 1914 р.

Василь Дністрян, член від. 276. Вступив до Р. Н. Союза дня 23-го грудня 1912 р. Походив з села Ломна, пов. Турка, Галичина. Забитий в роботі дня 3-го марта 1914 р.

Іван Ханас, член від. 287. Вступив до Р. Н. Союза дня 26-го січня 1912 р. Походив з села Боднарка, пов. Горлиці, Галичина. Забитий в роботі дня 19-го лютого 1914 р.

Антін Штандара, член від. 301. Вступив до Р. Н. Союза дня 21-го лютого 1913 р. Походив з села Середпільці, пов. Радихів, Галичина. Помер на запалене дня 27-го лютого 1914 р.

Стефан Лазука, член від. 336. Вступив до Р. Н. Союза дня 24-го цьвітня 1913 р. Походив з села Воложе, пов. Березів, Галичина. Забитий треном дня 6-го січня 1914 р.

В. І. П.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. Оголошеня братських мітінґів поміщують ся в часописи безплатно, але тільки один раз. Ті оголошеня мусять бути в руках редакції найпізнійше в суботу перед виходом кождочасного числа. Оголошеня братських балів, концертів, театральних представлень і т. п. забав приймають ся до друку по 5 центів від кождої друкованої стрічки. Належитість за ті оголошеня треба слати наперед.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. сьв. Георгія, від. 239, повідомляє своїх членів, що мітінґ, котрий припадає на 19-го цьвітня в дни Великодних сьвят не відбуде ся сего дня, натомість просить ся всіх членів, щоби були ласкаві зійти ся на мітінґ 25-го цьвітня о год. 8-ій вечер (т. є. в першу суботу по сьвятах), під ч. 822 Н. Франклін Ст. — А. Джуган, предс.; І. Бабій, кас.; Ст. Гвіздь, секр.; Адреса секретаря: 725 Parrish St., Philadelphia, Pa.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Пресьв. Богородиці, від. 123, подає до відомости всім своїм членам, що місячний а заразом і квартальний мітінґ відбуде ся дня 20-го цьвітня т. с. в Понеділок Великодний. Початок о год. 6-ій веч. Кождий член повинен на тім мітінґу явити ся, бо маємо важні справи до полагодженя. Член, котрий без важної причини не явить ся на мітінґу, буде караний після статута, а член, котрий довгує до братської каси заплачений за него розмет, буде виключений з Братства і Р. Н. Союза. — І. Тарас, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. сьв. Кирила і Методія, від. 260, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбуде ся 26-го цьвітня. З причини Великодних сьвят мусіли ми мітінґ перенести. Просимо, щоби всі члени явили ся конче на мітінґу, бо будемо мали дуже важні справи до полагодженя. Мітінґ відбуде ся там, де завсїгди. — М. Клос, предс.; М. Лївак, секр.

КІНҐСТОН, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла від. 208, подає до ласкавої відомости своїм членам, що місячний мітінґ з причини, що припадає на Воскресене Христове, буде перенесений на Томину неділю т. є. на 26-го цьвітня (апріля). Відбуде ся як звичайно, в галї в заднім румі о год. 2-ій пополудни. — Т. Манкович, секр.

ЕЛМАЙРА ГАЙТС, Н. Й. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 8, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбуде ся 26-го цьвітня. Кождий член має явити ся, бо буде важна справа до полагодженя (справа Семана Тири). Кождий член має заплатити по 31 центів розмету за помершу жену Івана Дрічака. Після ухвали відділу належить ся йому посмертне $25.00. До розмету належить 84 членів. — П. Співак, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла, від. 245, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, щоби явили ся дня 26. цьвітня о год. 2-ій попол. на спеціяльнім мітінґу в галї під костелом сьв. Стефана на Рандал Аве., під ч. 60. На мітінґу будуть полагоджені важні справи. Неявивший ся член підлягає грошевій карі після статута: урядник $1.00, член 25 ц. На тім мітінґу мають члени вирівнати свої довги. Також буде принимати ся нових членів до Братства і до Р. Н. Союза. Вступне після статута. Просить ся як найчисленнійше прибути як членів так і тих, що хотять приступити в члени нашого славного Братства в Трентон, котре істнує вже від 1909 року. Місячні мітінґи відбувають ся правильно кождої третої неділї по першім. — В. Базік, предс.; Г. Кавка, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. сьв. Володимира, від. 108, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ, котрий припадає в Великодну суботу, т. є. дня 18 цьвітня с. р. буде перенесений на второк (т. є. третий день сьвят) на 21 цьвітня с. р. Звертає ся увагу передовсім тих членів, котрі вже залягають з плаченєм двох місячних вкладок, щоби прийшли на сей мітінґ під ч. 134 Е. 7 улиця і заплатили свої вкладки, бо в противнім разі зістануть безуслівно суспендовані з Братства і Р. Н. Союза. — М. Марків, предс.; В. Лаврушка, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Богдана Хмельницького, від. 22, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ замість дня 18 цьвітня відбуде ся по сьвятах в суботу, дня 25-го цьвітня с. р. а то з тої причини, що дня 19 цьвітня припадає сьвято Воскресеня Христового. Мітінґ відбуде ся точно о год. 8. вечер, під ч. 261—7 Дріґс Аве. Обовязком кождого Товариша є явитись на назначений час, бо є важні справи до полагодженя. На мітінґу буде приймати ся також нових членів до Товариства і до Р. Н. Союза після статута. — Дм. Максимів, секр.;

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Бр. кн. Данила, від. 73, подає до відома всіх членів, що з причини Воскресенія мітінґ Товариства відбудеть ся 26-го цьвітня в Базар Гол, 155 Вілард Аве. Рівнож просить ся всіх Русинів, котрі ще не належать до Р. Н. Союза, щоби прийшли на мітінґ і вступили в члени Товариства і Р. Н. Союза. Памятайте на клич: „В єдности сила". — Гринько Болюх, предс.

СТАВАЙТЕ ГРОМАДНО ЧЛЕНАМИ „ПРОСЬВІТИ" ПРИ РУСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО РУСЬКОГО МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА!

Читайте уважно до кінця!

Кождий член орґанізації повинен користати з сеї нагоди!

Свого часу було оголошено в „Свободі", орґані Р. Н. Союза, що кождий член, котрий зорґанізує відповідне число нових членів до Р. Н. Союза в місяцях січни і лютім 1914 р., отримає від Р. Н. Союза памятку в нагороду за щиру орґанізаторську працю для орґанізації.

По упливі назначеного часу, показало ся, що на надзвичайні нагороди заслужило собі всего 175 членів Р. Н. Союза. Нагороди зістали вислані дня 13-го марта 1914 р., на адресу місцевих секретарів дотичних відділів Р. Н. Союза в Америці.

По висланю висше згаданих нагород, звернуло ся много членів Р. Н. Союза, до Гол. Уряду Р. Н. Союза з просьбою, щоби Гол. Уряд у відповідній формі удїлив близших інформацій, в який спосіб можна заслужити собі на так прегарну нагороду від Р. Н. Союза в ювилейнім роції, тим членам, котрі не могли сего зробити в місяцях січни і лютім 1914 р., нарікаючи на загальне безробітє, а в наслідок сего і трудности в приєднуваню нових членів.

Видячі щирі бажаня членів Р. Н. С., котрі хотять прислужитись для добра орґанізації, Гол. Уряд постановив еще дати нагоду заслужити собі на нагороди за працю, в хосен нашої дорогої орґанізації.

РІК 1914 Є ЮВИЛЕЙНИМ РОКОМ НАШОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ: ДВАЙЦЯТЬЛЇТНИЙ ЮВИЛЕЙ ІСТНОВАНЯ Р. Н. СОЮЗА НА АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛИ.

Тому нехай кождий член нашої орґанізації вважає своїм обовязком заслужити собі на сю прегарну і дорогоцінну памятку.

Таку річ годі купити собі на плейсі, а не дістанеш її у великім місті по склепах (сторах). Таких предметів не продають, а Р. Н. Союз дасть за дармо кождому членови Р. Н. Союза і то під дуже догідними услівями.

Ось тут є поміщені образці, котрі представляють: прегарний дармовис до зиґарка і шпильку до краватки.

ВІДВОРОТНА СТОРОНА ДАРМОВИСА

Шпилька золота з вирізаним написом Р. Н. Союза в скороченю. Дармовис є двоякого рода: бронзовий і срібний, на прегарній скірці із стриженим волосом.

Дармовис є кольорований тревалими фарбами (емалїований). Він представляє герб галицької Руси-України і відзнаку Р. Н. Союза, а довкола має напись: „В нагороду за щиру працю орґанізаційну 1914 р." На відворотній стороні є дві руки дружно сплетені і напис в українській мові: „В лучности сила".

Шпилька має вартість $1.00, але такої шпильки не дістане в ніякім сторі за ті гроші. Дармовис з бронзу має вартість $2.00, а срібний $3.50. Але таких річий ніхто не продає за гроші в Р. Н. Союзі. Кождий член дістане сї річи даром, коли на се заслужить. Щож треба робити, аби заслужити собі на сей рідкий і прегарний дарунок? Прошу уважати!

Кождий член Р. Н. Союза, котрий придбає ТРИ нові члени до Р. Н. Союза від 15. цьвітня до 1-го липня 1914 р., дістане в дарунку золоту шпильку.

Хто придбає ПЯТЬ нових членів до Р. Н. Союза від 15. цьвітня до 1. липня 1914 р., дістане в дарунку бронзовий дармовис.

Хто придбає ДЕСЯТЬ нових членів до Р. Н. Союза від 15. цьвітня до 1. липня 1914 р., дістане в дарунку срібний дармовис.

Тож до праці, П. Т. Члени Р. Н. Союза! Потрудїть ся трохи для добра рідної орґанізації і руського народа в Америці!

Желаємо Вам доброго успіху у Вашій щирій праці! Нехай не буде ні одного члена в Р. Н. Союзі, котрий не заслужив би собі на сю памятку, на сей новорічний дарунок!

ДМ. КАПІТУЛА, гол. предс. Р. Н. Союза.
А. ШАРШОНЬ, гол. касієр Р. Н. Союза.
МИХ. УГОРЧАК, гол. рекорд. секр. Р. Н. Союза.
С. ЯДЛОВСЬКИЙ, гол. фінанс. секр. Р. Н. Союза.

УВАГА І РАДА ДЛЯ КУПУЮЧИХ ФАРМИ!

ВЕСНА — СЕ НАЙВІДПОВІДНІЙША ПОРА КУПУВАТИ ФАРМИ. Купуючи фарму сейчас на весну, властитель розпочинає і сейчас на ній працювати. Тимсамим і гроші, які за фарму заплатив, вже від дня купна приносять дохід.

Шкода тратити дорогий час на переписку, в листі недасть ся всего описати як слід. ХТО ДІЙСНО МАЄ ЗАМІР КУПИТИ ФАРМУ, ТО З ДОБРОЮ ЗЕМЛЕЮ І В ДОГІДНІЙ ОКОЛИЦІ, НЕХАЙ ВІДЖАЛУЄ КІЛЬКА ДОЛЯРІВ І ПЕРЕЇДЕ СЯ НА МІСЦЕ ДО МІЛВІЛ. Н. ДЖ. Найдогіднійші дні в тижни є субота, неділя і понеділок. Перед приїздом напишіть на адресу: П. ВАСИЛЯ МАТОЛИЧА, менаджера кольонізаційної компанії, 326 W st Main St. Millville, N. J. лист, повідомляючи про день приїзду. На стациї желізничій буде Вас очікувати наш заступник, який подасть Вам всі потрібні інформації. Не дайте себе звести намовам ріжних покутних аґентів, які лише шукають за жертвою, щоби її оциганити і затуманити.

Відносіть ся до нас з повним довірєм. Ми є в стані задоволити вповні кождого купуючого. Для людий, що мають більше покладної готівки, маємо на продажі фарми вже готові з будиннами, знарядами господ. і інвентарем — в ріжних розмірах і в ріжних цінах.

Найвисша пора стати паном на власній землі.

THE EUROPEAN COLONIZATION COMPANY
MILLVILLE TRUST BUILDING.
19-20 High Street, Millville, N. J.

R. J. Glick Агент асекурацийний від огня.
Офіс находить ся 1—
WILLIAM McCONNEL BUILDING
SHAMOKIN, PA.

В Америці не повинно бути ані одного Русина-Українця, який не належав би до Р. Н. Союза, одинокої нашої орґанізації на чужині.

ЗА СІМ ДНІВ ДО ЕВРОПИ
на
„Kaiser Wilhelm der Grosse"

одинокім експресовім корабли, призначенім виключно для подорожних третої кляси і міжпокладу.

Відізд з Ню Йорку 28 цьвітня с. р.

Дальші відізди 26. мая і 23. червня.

NORT GERMAN LLOYD-A

корабель „KAISER WILHELM DER GROSSE" є одиноким зі славних чотирох поспішних кораблів сеї лінії.

Є ВІН ПЛАВАЮЧОЮ ПАЛАТОЮ НАВІТЬ ДЛЯ НАЙВИБАГЛИВІЙШИХ ЛЮДИЙ.

ТРЕТА КЛЯСА $32.50.
МЕЖИПОКЛАД $27.00.

По близші інформації пишіть до:
OERLICHS & CO., General Agents
5 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
або до місцевих аґентів

$19.00 ДАРОМ!

Купуючи годинку впрост в фабриці, защадите найменше $19.00, а се тому, що в шторах Ви заплатите за таку годинку $25.00, підчас коли наша фабрична ціна за сю годинку виносить всего $6.00.

Єсли хочете купити таку 25-долярову годинку за $6.00, витніть сей образець і пришліть нам враз з Вашою докладною адресою, а ми вишлемо Вам сейчас годинку в гарній плюшовій касетці до вільного огляненя.

Запевняємо Вас, що кождий купуючий у нас годинку нічого не ризикує, бо має право оглянути годинку і пересьвідчитись, чи ся годинка є такою, як ми представляємо. Коли переконались, що ся годинка дійсно вартує $25.00 і що вона є 14 К. Gold Filled, ґарантована на 20 літ і має славний сьвітовий осередок, тоді заплатіть агентови $6.00 і кілька центів за пересилку. 16—17

Направляємо наші годинки даром через 20 літ, або вимінюємо на нов.

УВАГА: На жадане висилаємо великі ілюстровані катальоги.

NATIONAL COMMERCIAL CO.
505 E. 5th Street, Dept. 71. New York, N. Y.

Проч з бритвами!

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, бороди і де би не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 долар, пробні дози за 50 центів. Пришліть 1 долар через моней ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками, а ми сейчас вишлемо порошок в поясненєм, як його уживати. 11—

Адреса:
Dr. BELLIN'S CO.,
55 DELANCY ST., NEW YORK.
Потреба аґентів.

ЖІНКИ! Учіть ся акушерії в нашій школі або у себе в дома. Наука в російській або польській мові. По скінченю видаємо диплом. Незаможні поліжниці можуть мати старанну обслугу даром. Лічимо всілякі хороби жінок і дітий. Адресуйте:
Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery
229 E. 24th St., Dpt. S. New York, N. Y.

Dr. WARD
СПЕЦІЯЛІСТ
МУЖЕСЬКИХ НЕДУГ

Моя кільканайцятьлітна практика є до Вашої розпорядимости. Лічу найновійшими методами всі секретні недуги, сифіліс, затроєнє крови, утрату животности, пропуклину, розширенє жил, висушенє, обезсиленє, ревматизм, гемороїди, як також недуги міхура і нирок. Ціни умірковані.

Єсли другі лікарі не помогли Вам, прийдіть до мене на пораду. Зволіканє є небезпечне. Пораду даю даром. Прийдіть відвідати мій анатомічний музей і побачити чоловіка здорового і в хоробі. Інтересне і поучаюче. Вступ вільний. 11-25

Dr. Ward
417 Sixt Ave., New York
Bet. 25th and 26th Sts.
Години: щоденно від 9 р. до 8 веч.; в неділі: від 10 рано до 2 поп.

ЧИ МАЄТЕ З ТИМ КЛОПІТ, ДЕ ЗАКУПИТИ НАПИТКИ НА ВЕЛИКОДНІ СЬВЯТА?

MICHAEL BOSAK CO.
SCRANTON, PA.

має найліпший і найбільший гуртівний склад, в котрім можете дістати по найдешевших цінах напитки кождого рода. Обслуга чесна, старанна і христіянська.

ВЛАСНИЙ ВИРІБ ДЕЯКИХ НАЙБІЛЬШЕ УЛЮБЛЕНИХ НАПИТКІВ НА ВЕЛИКОДНІ СЬВЯТА.

	Ціна одного ґальона.				
Горівки, білі або червоні	$2.00,	2.50,	3.00,	3.50,	4.00
Коняк (Бренди)	2.00,	2.50,	3.00,	3.50,	4.00
Джін	2.00,	2.50,	3.00,	3.50,	4.00
Рум, червоний або білий	2.00,	2.50,	3.00,	3.50,	4.00
Боровичка, тренцїнська	4.00,	4.50,	5.00		
Боровичка, домашна	2.00,	2.50,	3.00,	3.50,	4.00
Сливовиця сріємська	4.00,	4.50,	5.00		
Сливовиця, домашна	2.50,	3.00,	3.50		
Теркелиця яґерська	4.00,	4.50,	5.00		
Теркелиця, домашна	2.50,	3.00,	3.50.		
Кминківка	2.00,	2.50,	3.00		
Аниживка	2.00,	2.50,	3.00		
Розоліс	2.50,	3.00,	3.50		
Ростопчин	2.50,	3.00,	3.50		
Черешнівка	2.00,	2.50,	3.00,	3.50	
Бленбері	1.50,	2.00,	2.50		
Вино, біле, кваснє, каліфорнійське	1.50,	2.00,	2.50		
Вино, червоне, каліфорнійське	1.50,	2.00,	2.50		
Вино, мушкателове, каліфорнійське	1.50,	2.00,	2.50		
Вино, Шерри	1.50,	2.00,	2.50		
Вино, Порт	1.50,	2.00,	2.50		

MICHAEL BOSAK CO.

434 LACKA AVE., SCRANTON, PA.

ВИНА ЗАГРАНИЧНІ.

	Ціна одної фляшки	
Сомлой, біле, старе вино	1.50,	1.75
Бакаторі, біле, старе вино	1.50,	1.75
Ріслінґ Ніррштайнер	1.00,	1.50
Босак Рісліні	50,	75
Гохгаймер	75,	1.00
Лїбфрауенмільх	1.00,	1.50
Еґрі Бікавер, червоне вино	1.00,	1.50
Будай, червоне вино	1.00	
Адрія Вер, червоне вино	1.25	

Отсе є лише частинний виказ нашого товару, котрий є найбільше улюблений у наших земляків. На жадане висилаємо кождому наш новий цінник. Хто раз замовить у нас товар, переконаєть ся, що

НІГДЕ НЕ ДІСТАНЕТЕ ТАК ДОБРИХ І ТАК ДЕШЕВИХ НАПИТКІВ, ЯК У МИХАЇЛА БОСАКА КО. В СКРЕНТОНІ, ПА.

Тисячі а тисячі земляків переконали ся, що ліпших напитків, ліпшої обслуги, христіянського полагодженя, стараннійшого виконаня замовлень нігде інде не дізнають як у нас. Проте, коли маєте намір замовити собі напитки на Великодні сьвята, не забувайте на Михаїла Босака в Скрентон, Па. За умірковану ціну дістанете найліпші і найчистійші напитки як також правдиву міру.

Крім висше наведених напитків поручаємо ласкаво наше

ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

котре в короткім часі здобуло собі тисячі відбірців, які наглядно переконали ся про його лічничу силу. Вважайте добре на фальсифікати а жадайте лише Михаїла Босака Гірке Вино.

Замовленя виконуємо лише за надісланєм з гори гроший, які можна надавати почтовим або експресовим моні-ордером або в реджістрованім листі.

Експрес оплачуємо при замовленях від $5.00 в гору до слідуючих стейтів: Пенсильвенія, Огайо, Вест Вірджінія, Меріленд, Ню Джерзи, Ню Йорк і Конн.

За цінником пишіть на адресу:

MICHAEL BOSAK CO., Scranton, Pa.

Дім Банковий **АҐРОХОВСКИЙ і СП.** наслідники **Л. В. ШВЕНК** властитель

ОЩАДНІСТЬ се підстава богатства. Не скупість веде до маєтку, а розумне складане грошей в чеснім, поважнім банку, який дає ґаранцію і виплачує процент від вложених грошей.

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ з порукою, що адресат одержить їх протягом 10 днів. Телеграфічною дорогою за 24 години. Виміна гроший по найдешевшім курсі.

ШИФКАРТИ до і з Старого краю на всі найліпші і найпевнійші корабельні лінії по компанійних цінах.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА виладгоджує всякі документи австрійські, російські і німецькі, які потверджує конзуль, так що суть важні в краю.

Tel. 1323 Orchard

Касиия зложена в касі рядовій в сумі 100.000.00 долярів

У власнім ґмаху: 292-294 Bedford Ave. pir Grand Str. Brooklyn, N. Y., і 111-115 East 7th Street, New York, N. Y.

ЧИ ВИ ЄСЬТЕ СЕКРЕТАРОМ ТОВАРИСТВА АБО БРАТСТВА?

ST. NICHOLAS GR. CATH. SOCIETY PASSAIC N. J.

Наколи так, а Ваше Товариство чи Братство потребує американського або народного прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або що иншого,

замовте се від нас,

а зробивши так, Ви замовляєте впрост від фабриканта і ми не лиш так говоримо, але дійсно виробляємо всі тоті річи, які продаємо.

Ліпший матеріял, гарнійша робота і дешевші ціни як де-инде.

Єсли жадаєте нашого катальоґу, цін або ориґінальних зразців, напишіть до нас, а ми вишлемо Вам се все даром.

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, N. Y.

ОДИНОКА ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ
Росією а Америкою — Росією а Канадою

RUSSIAN AMERICAN LINE
CZAR, CZARITZA, KURSK, DWINSK, RUSSIA, MITAWA

Точна 10-денна подорож.

Найпоспішнійші, найгарнійші і найбільші дво-шрубові пасажирські кораблі поміж Лібавою а Ню Йорком і з Ню Йорку до Ротердаму і Лібави. Низькі ціни.

Звертайтесь до:
A. E. JOHNSON & CO., Gen. Pass. Agents
27 Broadway, New York, N. Y.

---

1 ДОЛ. МІСЯЧНО!

Чому-ж не мати в своїм домі грамофону, при помочи якого можна почути рідні пісні, музику і танці.

Наколи хочете бути все вдоволені, звернїть ся лиш до нашої фірми, яка істнує 15 літ і здобула собі славу в цілій Америці і Канаді.

Отсей ґарантований на десять літ ГРАМОФОН з 20 руськими піснями, котрий дотепер продавано по 55 долярів, ми продаємо тепер **лиш за $21.50**

Пришліть тілько $5.00 задатку, а ми вишлемо Вам сей прекрасний інструмент.

Маємо на складі великі грамофони, які продаємо на сплати по 1 дол. місячно. Маємо також на складі ріжнородні інструменти.

Жадайте нашого подрібного безплатного катальоґу. 15

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
308 GRAND STREET, NEW YORK CITY.

КУПУЙТЕ ФАРМИ ЛИШЕ НА ПЕРШІЙ РУСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ!

Родимці! От вже й весна прийшла. А Ви чого чекаєте? Роботи годі дістати, часи для робітників заповідають ся щораз то гірші. Чиж не стати Вам власним паном на власнім господарстві? Лучає ся Вам до сего дуже добра нагода. ВЖЕ БІЛЬШЕ ЯК 300 РОДИН ЗАКУПИЛО ФАРМИ НА ПЕРШІЙ РУСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ В МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Богато з них вже побудувало гарні доми і розпочало господарити. Йдіть їх слідами!

Родимці! З невеличким капіталом можете доробитись з часом красного маєтку. Наші фарми положені недалеко великого міста Мілвіл, в якім є чимало ріжнородних фабрик. Маючи вільний час при господарстві найдете кождої хвилі добрий зарібок в фабриках. От і тепер мають отворити фабрику — „Амеріка Тобако Компані", яка сама дасть занятє поверх 350 хлопцям і дівчатам.

Кождий розумний чоловік зрозуміє се добре, що се значить бути властителем фарми недалеко великого міста і фабрик. ПЯТЬ АКРОВА ФАРМА КОШТУЄ ВСЕГО $400.00. Щоби прийти в поміч нашим Родимцям, продаємо фарми на найдогіднійші сплати: ЗАДАТОК В ГОТІВЦІ ВИНОСИТЬ ВСЕГО 200.00, А РЕШТУ РОЗКЛАДАЄМО НА ЖАДАНЄ КУПУЮЧИХ НА МІСЯЧНІ РАТИ ПО $1.00 ВІД ОДНОГО АКРА.

На образку є представлений дім на руській кольонії в Мілвіл, Н. Дж. Повисший дім — се власність п. Дуняка, який перед кількома місяцями прибув на кольонію з міста Шамокін, Па. Дім зістав вибудований через наших майстрів пп. Юзефка і Коленика.

Можете набути також фарми, які числять і більше як 5 акрів. На одно не забувайте, що 5 акрів — се не лот!

Не жалуйте труду, приїжджайте на місце, огляньте наші землї а певно не відійдете від нас не закупивши землі під фарму. Оглядати можна в суботу, неділю і понеділок кождого тижня. На случай Вашого приїзду просимо голоситись до п. Василя Матолича, менаджера кольонізаційної компанії. 326 WEST MAIN ST., MILLVILLE, N. J.

Кольонізаційна компанія урядила для вигоди наших кольоністів офіси в Філядельфії і Мілвіл.

B 83

Адреса офісу в Філядельфії:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
DREXEL BUILDING, 5th and Chestnut Strs.,
PHILADELPHIA, PA.

Адресу офісу в Мілвіл:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.
MILLVILLE TRUST BUILDING,
19-20 High Street, Millville, N. J.

УВАГА. Всі листи, писані в руській мові просимо слати на адресу офісу в Мілвіл.

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ".

1) ОГОЛОШЕНЯ БИЗНЕСОВІ, які йдуть довгий час платять ся після спеціяльної тарифи, яку інтересовані дістануть на жадане листовно.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ, як: мітінґи братств і товариств належачих до Р. Н. Союза поміщає ся безплатно один раз в рубриці „Рух в Відділах Р. Н. Союза".

ОГОЛОШЕНЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ, КОНЦЕРТІВ, БАЛІВ і т. п. забав по 5 цнт. від кождої друкованої стрічки для братств і товариств належачих до Р. Н. Союза.

За повкешні оголошеня друковані в прикрашенїй формі платить ся 25 цнт. за кождий цаль. Дрібним друком 40 цнт.

ПОШУКУВАНЄ ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменче 15 слів.

КОНКУРСИ ПАРОХІЙ і инші по 3 центи від слова.

ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНИТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів.

Одноразове оголошенє адреси 25 центів.

2) Належитість за всяке оголошенє мусить бути прислана з горы та в цїлости. В противнім разї оголошенє безуслівно не поміщає ся. Належитість за дрібні оголошеня можна присилати також почтовими марками.

3) Кожде оголошенє мусить бути в редакції на тиждень перед датою виходу того числа часописи, в якім воно має бути поміщене. Оголошень телефоном не приймає ся.

4) Кого-б скривджено, або з ким зле обходжено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописи, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази обманьства, викине ся оголошенє несовісної фірми.

5) Редакція має право жадати від фірм або незнаних осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бизнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцюють в оголошеню.

6) В оголошеню мусить бути тільки правда. Редакція має право відкинути або перервати всяке підозріле оголошенє, не подаючи причин.

7) Надсилані до редакції оголошеня мусять бути писані пером, виразно і на одній сторонї паперу.

8) За дрібні оголошеня редакція не висилає ніяких поквітовань.

ОКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛИЧИНІ.